

**UCHWAŁA NR XXXIII.371.2021
RADY GMINY PRAŻMÓW**

z dnia 7 października 2021 r.

**w sprawie przyjęcia aktualizacji „STRATEGII ROZWOJU GMINY PRAŻMÓW NA LATA 2015-2024”
z perspektywą do 2028 roku**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372) w zw. z art. 3 pkt 3 oraz art. 4 ust. 1, art. 19 ust. 3b ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057), uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się aktualizację Strategii Rozwoju Gminy Prażmów na lata 2015-2024 z perspektywą do 2028 roku stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

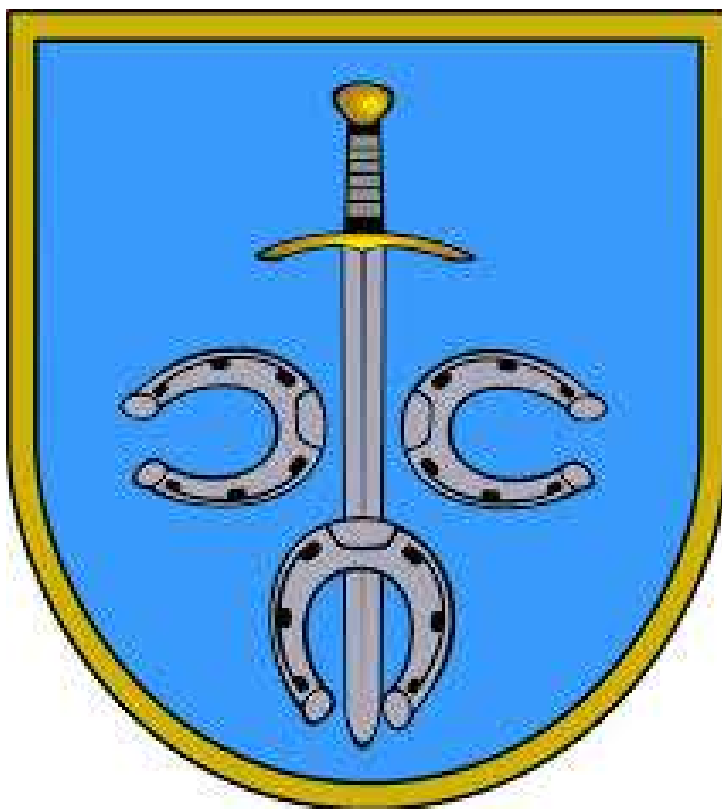
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Prażmów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodnicząca Rady

Mirosława Borowska

Załącznik do uchwały Nr XXXIII.371.2021
Rady Gminy Prażmów
z dnia 7 października 2021 r.

GMINA
PRAŻMÓW

STRATEGIA ROZWOJU GMINY
PRAŻMÓW NA LATA 2015-
2024 Z PERSPEKTYWĄ DO 2028 R.
AKTUALIZACJA

Spis treści

WSTĘP	4
I. WNIOSKI Z DIAGNOZY SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ GMINY PRAŻMÓW	6
1. Uwarunkowania wynikające z położenia gminy	6
2. Uwarunkowania wynikające z PROCESÓW DEMOGRAFICZNYCH, jakości życia i warunków społecznych	10
3. Uwarunkowania wynikające z PROCESÓW gospodarczych i ekonomicznych.....	14
4. WYNIKI BADANIA	15
II. ANALIZA SWOT	27
III. MISJA, WIZJA, CELE I KIERUNKI ROZWOJU GMINY PRAŻMÓW	31
1. Misja i wizja rozwoju Gminy Prażmów.....	31
Misja	31
Wizja.....	31
2. Kierunki rozwoju Gminy Prażmów	32
IV. MACIERZ CELÓW	34
V. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY PRAŻMÓW WRAZ Z USTALENIAMI I REKOMENDACJAMI W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE	37
1. Wprowadzenie do modelu.....	37
2. Ogólne uwarunkowania modelu.....	37
3. Ustalenia i rekomendacje i przewidywane kierunki w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie	39
VI. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI	45
VII. SPÓJNOŚĆ STRATEGII Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU	48
Strategia Rozwoju Gminy Prażmów na lata 2015-2024, z perspektywą do roku 2028 jest spójna z dokumentami strategicznymi szczebla unijnego, krajowego, regionalnego i ponadlokalnego.	48
1. Europa 2020;.....	48
2. Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.); 48	
3. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	49
4. Raport „Polska 2030. Wyzwania rozwojowe;.....	50
5. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030;.....	51
6. Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019-2022.....	51
7. Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2030	52

8. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Piaseczyńskiego;	53
9. Lokalne dokumenty planistyczne i strategiczne	53
10. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Prażmów na lata 2015-2024	55
VIII. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITOROWANIA STRATEGII	56
1. System wdrażania Strategii Gminy PRAŻMÓW	56
2. Monitoring i ewaluacja Strategii Rozwoju Gminy	56
SPIS TABEL I RYSUNKÓW	59
WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY GMINY PRAŻMÓW NA LATA 2015-2024 - MONITORING DZIAŁAŃ PRIORYTETOWYCH	61
Załącznik nr 1 do strategii Rozwoju gminy prażmów 2015-2024 z perspektywą do 2028 roku.....	61

WSTĘP

Nowy pakiet przepisów dotyczących polityki rozwoju, na który składa się ustawa o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw – wszedł w życie 13 listopada 2020 r. Zmiany w przepisach realizują postanowienia „Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)” w zakresie konsolidacji systemu zarządzania rozwojem Polski i wprowadzania systemu zintegrowanych strategii: krajowej, wojewódzkich i gminnych.

Przyjęta przez rząd nowelizacja przepisów wprowadza dla jednostek samorządu terytorialnego wiele zmian w obszarze planowania strategicznego. Zmiany objęły ponad 20 aktów prawnych, w tym kilka bezpośrednio wiążących się z funkcjonowaniem samorządu terytorialnego. Zmiany te dotyczą w szczególności strategii rozwoju gminy – ustawa określa zakres i procedurę sporządzania strategii, a sam dokument – mimo że nie jest obowiązkowy – traktowana jest jako podstawowy i najważniejszy dokument samorządu lokalnego, kierujący wytyczne dla dokumentów wdrożeniowych i planowania przestrzennego.

Obecne dokumenty uchwalone przez gminy przed wejściem w życie znowelizowanych przepisów nie stają się automatycznie strategiami rozwoju gmin w rozumieniu ustawy z dnia 6 grudnia o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (dalej: uzppr). By były dokumentami strategicznymi zintegrowanego systemu zarządzania rozwojem kraju, powinny zostać dostosowane do wymogów ustawowych i przyjęte w odpowiedniej procedurze. Dostosowanie może być zrealizowane także przez ich aktualizację, zgodnie z procedurą ustawową.

Stąd potrzeba aktualizacji dotychczasowej Strategii Gminy Prażmów oraz wydłużenie jej perspektywy na najbliższe lata. Zaktualizowana strategia diagnozuje najważniejsze uwarunkowania i potrzeby rozwojowe oraz potencjał Gminy Prażmów, opisuje podejście zintegrowane do jej rozwoju, określa obszary, cele i działania polityki społeczno-ekonomicznej prowadzonej w przestrzeni gminy w perspektywie do 2028r.

Dokument ten stanowił będzie narzędzie do właściwego wyboru długofalowych celów, ustalania programów do realizacji zadań, ale przede wszystkim narzędzie stymulowania rozwoju.

Procedura dotycząca aktualizacji Strategii Rozwoju Gminy Prażmów na lata 2015-2024 z perspektywą do 2028 roku uwzględniała wszystkie akty prawne mające wpływ na jej kształt i realizację, w tym ustawę z dnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Dokument strategii został opracowany zgodnie z przepisami art. 10e ust. 2-4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Prażmów i rozszerzenie jej perspektywy czasowej stanowi efekt szerokich prac analitycznych i ewaluacyjnych oraz uwzględnia wnioski i rekomendacje sformułowane w ramach konsultacji z interesariuszami i ze społecznością. Zaktualizowany dokument poddano ponownym konsultacjom społecznym oraz konsultacjom z sąsiednimi gminami i organami zgodnie z nową procedurą ustawową, a istotna część zgłoszonych uwag została w Strategii uwzględniona.

Dokument jest spójny z celami określonymi w obecnie obowiązującej średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą 2030 r.), a także założeniami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, określającej nowe ramy i zasady

prowadzenia polityki rozwoju. Na szczeblu lokalnym strategia jest zgodna z założeniami podstawowego dokumentu strategicznego województwa tj. Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2030 Innowacyjne Mazowsze. Uwzględnia kontekst metropolitalny, jest zgodna z kierunkami Strategii Rozwoju Obszaru Metropolitalnego Warszawy do roku 2030.

I. WNIOSKI Z DIAGNOZY SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ GMINY PRAŻMÓW

Analiza danych statystycznych, obejmująca lata 2009/13 oraz w ramach aktualizacji dane za okres 2018/20, w dużej mierze potwierdza większość kierunków i przewidywań, wiążących się z gminą Prażmów. Jest to bowiem gmina o typowo podmiejskim charakterze, w dużym stopniu korzystająca z bliskości Stolicy (czyli kluczowego ośrodka administracyjnego, gospodarczego, naukowego, usługowego i kulturalnego), a w mniejszym – ale również istotnym stopniu – posiadająca szereg powiązań z mniejszymi ośrodkami sąsiedztwa, jak: Piaseczno, Góra Kalwaria czy Grójec. Do najbardziej wyraźnych oznak wpływu bliskiego sąsiedztwa Warszawy na strukturę społeczno-gospodarczą gminy Prażmów należą przede wszystkim wzmożone procesy osadnicze zmieniając niegdyś rolniczy charakter gminy. Systematyczny, choć nie gwałtowny, wzrost liczby mieszkańców (obserwowany na przestrzeni całego analizowanego okresu) rzutuje i będzie rzutować na właściwie każdy aspekt funkcjonowania gminy, od konieczności zapewnienia usług publicznych odpowiedniej jakości, przez nieodwracalne zmiany w strukturze środowiska naturalnego, po zmiany w tkance społecznej. Bardzo duża liczba zaobserwowanych zjawisk, trendów i tendencji ma swoje odpowiedniki w gminach sąsiednich. Wynikają one z szeregu następujących uwarunkowań:

1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POŁOŻENIA GMINY

Gmina Prażmów jest gminą wiejską położoną w środkowej części województwa mazowieckiego. Gmina Prażmów graniczy z gminami miejsko – wiejskimi: Piaseczno, Grójec, Góra Kalwaria, Tarczyn i gminą wiejską Chynów. Wraz z gminami miejsko – wiejskimi Piaseczno, Góra Kalwaria, Konstancin-Jeziorna, Tarczyn i gminą wiejską Lesznowola wchodzi w skład powiatu piaseczyńskiego.

Gmina Prażmów wśród 6 gmin powiatu piaseczyńskiego zajmuje ostatnią lokatę pod względem liczby ludności i 4 lokatę pod względem powierzchni..

Miejscowość gminna - Prażmów znajduje się w zachodniej części gminy. Jej rola jako wiodącego ośrodka lokalnego stale maleje, wskutek silnego rozproszenia podstawowych funkcji w gminie.

Podstawowe elementy kształtujące strukturę przestrzenną gminy Prażmów to:

- centrum gminne w Prażmowie oraz mniejsze centra lokalne,
- kompleksy leśne Chojnowskiego Parku Krajobrazowego,
- układ infrastruktury komunikacyjnej (linia kolejowa, drogi wojewódzkie i powiatowe),
- układ hydrograficzny (rzeka Jeziorka, rzeka Zielona oraz rzeka Czarna).

Podstawowym uwarunkowaniem rozwoju gminy Prażmów jest położenie w obszarze metropolitalnym Warszawy. Uwarunkowanie to ma swoje odzwierciedlenie we wszystkich sferach funkcjonowania gminy, zarówno gospodarczej, społecznej jak i środowiskowej (ekologicznej).

Elementami sprzyjającymi rozwojowi gminy są:

- bogata struktura przyrodnicza (kompleksy leśne lasów Chojnowskich, dolina Jeziorki),
- duże zasoby terenów inwestycyjnych,
- stosunkowo dobre powiązania komunikacyjne z Warszawą.

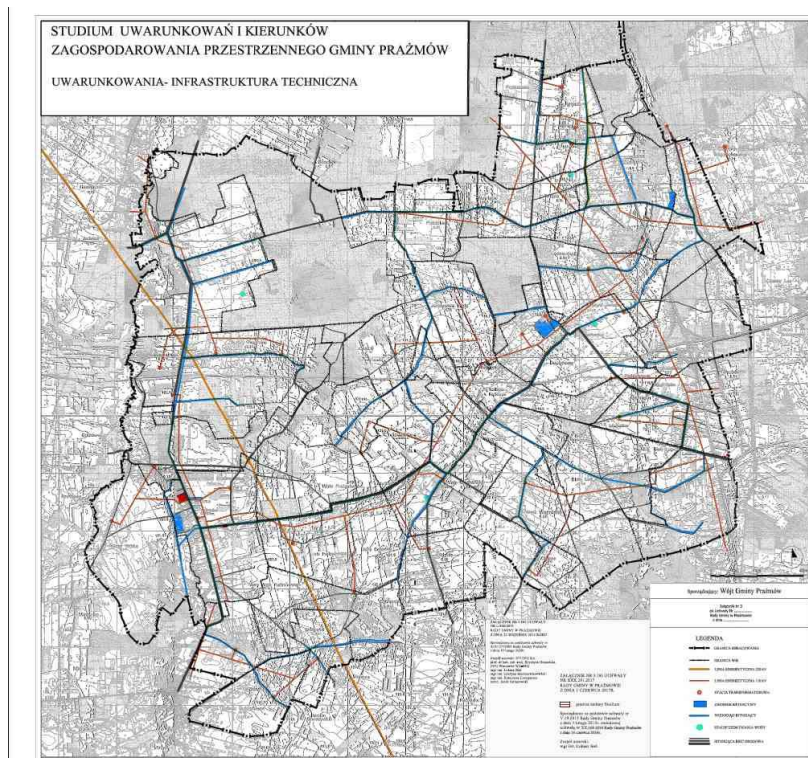
Elementami hamującymi rozwój gminy są:

- zbyt małe przekroje poprzeczne dróg tworzących podstawowy układ komunikacyjny w stosunku do obserwowanych potoków ruchu,
- niedostateczna obsługa komunikacji publicznej wiejskich terenów gminy,
- tendencja do rozpraszania zabudowy,
- słabo rozwinięta infrastruktura techniczna,
- brak rozwiniętej bazy turystycznej,
- pozaklasowa jakość wód rzeki Jeziorki.

Niezwykle istotne z punktu widzenia dalszego rozwoju gminy jest to, że jak podkreśla Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego na 95% jej powierzchni występuje bardzo wysokie zagrożenie wszystkimi typami susz (susza atmosferyczna, rolnicza, hydrologiczna i hydrogeologiczna).

Struktura funkcjonalno – przestrzenna gminy Prażmów usankcjonowana w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Prażmów (Uchwała Rady Gminy nr XXXII.291.2017) w dużej mierze utrzymuje dotychczasowy przestrzenny rozkład funkcji, a także normuje intensywność i kierunki przemian przestrzennych, związanych z położeniem w obszarze metropolitalnym Warszawy.

Rysunek 1. Mapa Uwarunkowania – infrastruktura techniczna (Studium zagospodarowania..)

Na terenie gminy Prażmów planowany jest się przede wszystkim rozwój funkcji mieszkaniowej wraz z towarzyszącymi jej funkcjami usługowymi, a także rozwój funkcji turystycznej, działalności gospodarczej, usług sportu i rekreacji, infrastruktury społecznej. Jednocześnie promuje się rozwój usług, w tym także produkcyjnych.

Rozwój funkcji turystycznej i rekreacyjno-wypoczynkowej na terenie gminy Prażmów związany jest przede wszystkim z lasami Chojnowskiego Parku Krajobrazowego oraz dolinami rzek Jeziorki i Zielonej. W celu zachowania wysokich walorów przyrodniczych gminy, w Studium utrzymuje się i wzmacnia funkcję leśną.

Ważną rolę odgrywa tu utworzony w 1993 roku Chojnowski Park Krajobrazowy wraz z otuliną znajduje się w północnej i zachodniej część gminy. Park ten został ustanowiony następującymi aktami prawnymi:

- Rozporządzenie Wojewody Warszawskiego z dnia 1 czerwca 1993 r. w sprawie utworzenia Chojnowskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Warszawskiego Nr 9, poz. 100)
- Rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego Nr 171 z 18 października 2000 r. zmieniające Rozporządzenie Woj. Warszawskiego z dnia 1 czerwca 1993 r. w sprawie utworzenia Chojnowskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 128 poz. 1226)
- Rezerwat leśny Łoś (11.02 ha), Zarządzenie Ministra nr 119 z dnia 18.04.1989 r. (M.P. Nr 17 z 1989, poz. 120)- utworzenie rezerwatu Łoś
- Rezerwat krajobrazowy Skarpa Jeziorki (7.13 ha),
- Zarządzenie Ministra nr 41 z dnia 31.12.1993 r. (M.P. Nr 5 z 1994, poz. 42) – utworzenie rezerwatu Skarpa Jeziorki.

Rezerwat Łoś- leży przy drodze biegnącej z Piskórki do Łosia, w najbardziej na południe wysuniętym kompleksie lasów Chojnowskiego Parku Krajobrazowego. Obejmuje on 11 ha lasów o charakterze grądu niskiego. W wielogatunkowym, dorodnym drzewostanie przeważa dąb szypułkowy z domieszką brzozy brodawkowatej i osiki w wieku ok. 80 lat. Bogaty podszyt tworzy kruszyna, dereń, trzmielina, wiąz polny i wiąz szypułkowy. W runie występuje kilka gatunków storczyków.

Rezerwat Skarpa Jeziorki położony jest w pobliżu miejscowości Łoś, wschodnim brzegu rzeki. Zajmujący 7,1 ha powierzchni rezerwat chroni drzewostan parkowy o charakterze leśnym. Układ dawnego, założonego w XIX w. parku jest już zupełnie nieczytelny. Występuje tu wiele gatunków drzew, które zostały dosadzone i stanowią w tym rejonie pewną osobiwość przyrodniczą. Największą ciekawostką jest chroniony jako pomnik przyrody tulipanowiec amerykański. Jego naturalnym regionem występowania jest Ameryka Północna. (*źródło: prazmow.pl*)

Przez Gminę Prażmów będzie przebiegała ścieżka dydaktyczna „Dolina Jeziorki” o długości 3 000 m i ma charakter przyrodniczy. Ścieżka prowadzi przez rezerwat założony w starym przydworskim parku oraz

doliną rzeki Jeziorki. Inne szlaki piesze, to zielony prowadzący z Konstancina do Złotokłosu i żółty łączący Piaseczno z Prażmowem. Przez gminę biegnie również ścieżka rowerowa „Doliną Jeziorki”.

2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z PROCESÓW DEMOGRAFICZNYCH, JAKOŚCI ŻYCIA I WARUNKÓW SPOŁECZNYCH

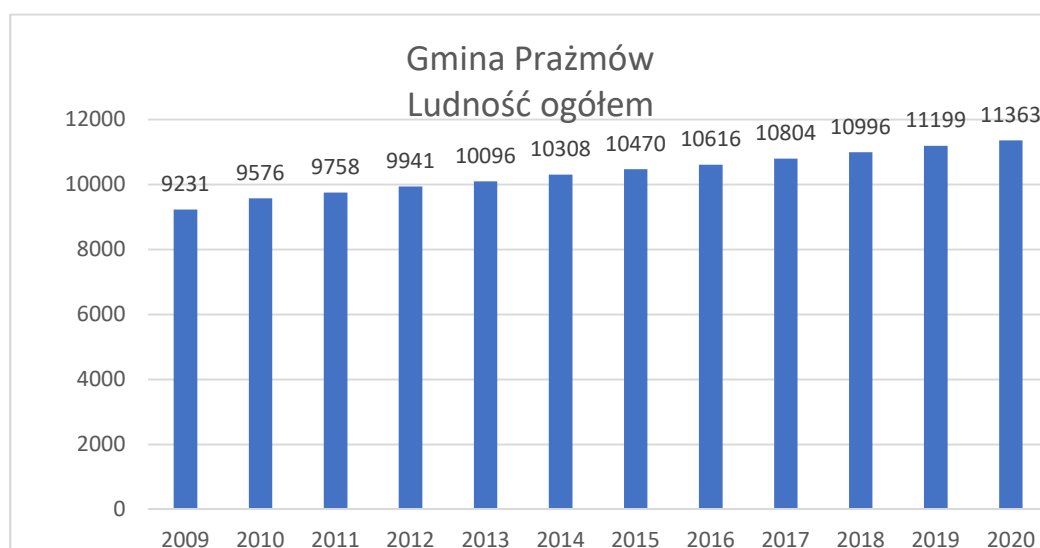
Jedną z cech charakterystycznych dla gmin podmiejskich, sąsiadujących z dużymi centrami administracyjno-usługowymi i gospodarczymi, jest obserwowany w ostatnich latach wzrost liczby ludności. W 2019 r. stopa przyrostu rocznego na polskiej wsi wyniosła 0,04%, a ubytek w miastach sięgnął -0,15%. Główny Urząd Statystyczny podkreśla, że kierunek zmian liczby ludności w miastach i na wsi jest niezmienny, tj. od końca lat 90. ubiegłego wieku maleje liczba ludności w miastach i rośnie na wsi – szczególnie w gminach podmiejskich skupionych wokół dużych miast.

Nie inaczej jest w przypadku gminy Prażmów.

W Gminie Prażmów w 2009 roku zamieszkiwało nieco ponad 9 tysięcy osób, w 2013 roku ta liczba sięgała już przeszło 10 tysięcy mieszkańców, a w 2020 roku ponad 11 tysięcy. Z roku na rok liczba osób osiedlających się rośnie. Nic dziwnego, Gminy Prażmów jest położona zaledwie 30 km od stolicy, a także zaledwie o nieco ponad 10 kilometrów od coraz prężniej rozwijającego się Piaseczna.

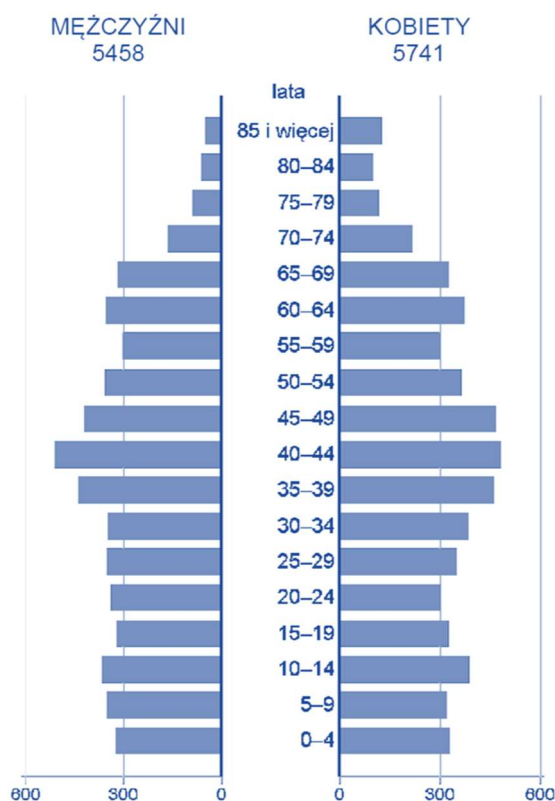
W liczbie ludności przeważają kobiety i stanowią ponad 51%, przy czym w różnych latach ta różnica nieznacznie rośnie bądź maleje.

Rysunek 3. Liczba ludności w Gminie Prażmów w latach 2009 - 2020

Co bardzo istotne w kontekście starzejącego się społeczeństwa kraju, Gmina Prażmów, jest obszarem, który zamieszkuje młoda społeczność. Największy odsetek ludności w Gminie Prażmów stanowią mieszkańcy od 35 do 49 roku życia. **Widać także, że następne pokolenia nie są już tak liczne i, że także przed Gminą Prażmów już za 10-15 lat stanie przed podobnymi wyzwaniami demograficznymi jak większość Polski..**

Rysunek 4. Struktura wieku mieszkańców Gminy Prażmów w 2019 roku.

Analizując strukturę ekonomicznych grup ludności w Gminie Prażmów można dojść do wniosku, że jest ona zamieszkiwana przez ludzi młodych. Porównując ją do grup ekonomicznych powiatu piaseczyńskiego wyraźnie widać, że w badanej gminie odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym jest wyższy od tych samych wartości dla powiatu w całym analizowanym okresie. Najprawdopodobniej wynika to z faktu, że do Gminy Prażmów migrują młode rodziny, które na jej terenie chcą się osiedlić, a pracować w Warszawie. Zmiany liczby ludności w określonej grupie ekonomicznej na przestrzeni lat są wprost proporcjonalne do zmian w całym powiecie piaseczyńskim. Wyraźnie zauważalne są tendencje spadku liczby osób w wieku produkcyjnym w obu analizowanych jednostkach.

Tabela 1. Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym (do lat 17), produkcyjnym i poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców Gminy Prażmów i powiatu piaseczyńskiego w latach 2014-2020.

		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ogółem;	osoba	10 308	10 470	10 616	10 804	10 996	11 199	11 363
w wieku przedprodukcyjnym; ogółem	osoba	2 296	2 320	2 335	2 387	2 430	2 464	2 513
w wieku produkcyjnym; ogółem	osoba	6 505	6 571	6 630	6 668	6 722	6 791	6 845
w wieku produkcyjnym mobilnym; ogółem	osoba	4 125	4 140	4 202	4 228	4 187	4 229	4 205
w wieku poprodukcyjnym; ogółem	osoba	1 507	1 579	1 651	1 749	1 844	1 944	2 005

W analizowanym obszarze ludność w wieku nieprodukcyjnym z roku na rok rośnie. Przyrost mieszkańców w tej grupie ekonomicznej w wypadku Gminy Prażmów nie jest spowodowany jednak przyrostem liczby mieszkańców w najmłodszej grupie, ale tych, którzy są w grupie ludności w wieku poprodukcyjnym! Jak już podkreślano, także w Gminie Prażmów społeczność w ciągu najbliższych 10-15 lat wejdzie w fazę starzenia się.

Prawdopodobnie nie zmieni tego charakterystyczne dla Gminy Prażmów wysokie saldo migracji (mniej przyrost naturalny). Wskazuje to na fakt, że więcej osób przybywa i osiedla się w Gminie Prażmów, niż z niej wyjeżdża. Na uwagę zasługuje pozytywny trend dodatniego przyrostu naturalnego w całym analizowanym okresie, który informuje, że nadal w gminie jest więcej urodzeń niż zgonów.

Wysoki wskaźnik migracji rzutuje na zasoby mieszkaniowe w Gminie Prażmów. Zasoby mieszkaniowe w badanym obszarze z roku na rok wzrastają.

Tabela 2. Liczba izb w Gminie Prażmów w latach 2018-2019

MIESZKANIA

Mieszkania oddane do użytkowania	2018	2019
O G Ó Ł E M	80	148
w tym:		
indywidualne ^a	57	76
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	23	72

a Przeznaczone na użytek własny inwestora. b Łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem.

Zasoby mieszkaniowe	2018	2019
Mieszkania ^a	3681	3822
Przeciętna powierzchnia użytkowa ^a 1 mieszkania w m ²	113	113
Zaległości w opłatach za mieszkanie w zasobach gminnych w tys. zł	1,1 ^b	.
Liczba lokali socjalnych ^c	8	8

a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych. b Dane za okres od początku powstania zaległości do końca okresu sprawozdawczego. c W 2018 r. - stan w dniu 31 grudnia; w 2019 r. - stan w dniu 20 kwietnia.

Analizując liczbę mieszkań w danym obszarze można zauważyć, że z roku na rok sukcesywnie rośnie.

Ponad 99% mieszkańców korzysta z sieci wodociągowej (dane z 2019 r.). Są to dość podobne proporcje jak w całym powiecie piaseczyńskim. Duża różnica natomiast występuje w odniesieniu do instalacji kanalizacyjnej i gazowej. W 2019 roku, tylko niecałe 14% mieszkańców w Gminie Prażmów posiada dostęp do sieci gazowej. Jeszcze mniej ma dostęp do kanalizacji!

Tabela 3. Odsetek zasobów mieszkaniowych wyposażonych w instalacje techniczno-sanitarne w Gminie Prażmów i powiecie piaseczyńskim (dane GUS).

Wybrane dane statystyczne	2017	2018	2019	Powiat 2019
Ludność – w % ogółu ludności – korzystająca z instalacji:				
wodociągowej	99,9	99,9	99,9	95,1
kanalizacyjnej	-	-	4,0	73,2
gazowej	13,8	12,6	13,4	68,9

Wiele wskaźników wskazuje jednak na to, że jakość życia w Gminie Prażmów rośnie. Spadła chociażby liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności z 379 osób w 2016 do 236 osób w 2019 roku. Podobnie wzrasta wskaźnik liczby osób pracujących na 1000 ludności z 46 w 2017 do 52 w 2019. Choć gmina ma nadal charakter typowo rolniczy, a ww. wskaźnik jest znacząco niższy niż dla powiatu (249 osób pracujących na 1000 mieszkańców dla powiatu piaseczyńskiego).

Bezrobocie rejestrowe spadło w 2019 roku do poziomu 2,7% i było bardzo zbliżone do wartości dla całego powiatu.

Pod względem jakości życia Gmina Prażmów wyraźnie odstaje w zapewnianiu i jakości opieki nad najmniejszymi dziećmi. Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach jest drastycznie niski i spada: w 2018 roku wynosił on 5.7%, w 2020 już tylko 2,7%! Natomiast odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym dzieci w wieku 3- 5 lat wzrasta i w 2019 wynosił już 86,7%.

Wskaźnik skolaryzacji – jeden z podstawowych wskaźników stosowanych do badania poziomu edukacji, czyli odsetek osób uczących się obliczany w stosunku do liczby ludności w określonym przedziale wiekowym, według podziału na odpowiednie etapy kształcenia dla szkół podstawowych Gminy Prażmów wynosił w 2020 roku 88,87% i choć podlega niewielkim wahaniom utrzymuje się na podobnym poziomie w poprzednich latach. Jak widać tylko stosunkowo nieduża grupa rodziców wybiera dla swoich dzieci szkoły podstawowe inne niż gminne.

3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z PROCESÓW GOSPODARCZYCH I EKONOMICZNYCH

Na tle porównawczym, jakie stanowiło wszystkie 6 jednostek tworzących powiat piaseczyński, potencjał gospodarczy gminy można określić jako niski i niewykorzystany. Jeśli spojrzymy na wskaźnik liczby podmiotów w rejestrze REGON na 10 tys. ludności Gmina Prażmów zajmuje przedostatnie miejsce wśród gmin powiatu.

Co prawda najnowsze dane GUS, obejmujące już pandemiczny rok 2020 pokazują, że wskaźnik podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności mimo wszystko stale wzrasta z 1 168 w roku 2017 do 1 339 w roku 2020. Jednak udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w liczbie podmiotów gospodarki ogółem na terenie gminy wzrasta i w 2020 roku wyniósł aż 84,1 %. Do tego udział podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących nieprzekraczającej 9 osób (mikroprzedsiębiorstwa) w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON to aż 98%!

Na terenie Gminy Prażmów rozwija się więc drobna przedsiębiorczość, mocno narażona na zmiany koniunktury gospodarczej.

Co ciekawe podmioty gospodarcze prowadzone przez osoby fizyczne koncentrują się głównie w trzech obszarach:

- W 2020 roku aż **242 podmioty działały w Sekcja G - HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE (PKD)**
- **Aż 189 podmiotów prowadzonych przez osoby fizyczne działało w Sekcji M - USŁUGI PROFESJONALNE, NAUKOWE I TECHNICZNE (PKD).** Sekcja ta obejmuje m.in. usługi doradcze, księgowe, reklamowe, inżynierskie i inne usługi profesjonalne, w tym badania i rozwój. Na podkreślenie zasługuje fakt, że jest to najdynamiczniej rosnąca sekcja działalności gospodarczej w Gminie Prażmów.
- **Aż 174 podmioty Sekcja F – BUDOWNICTWO** - i jest to także dynamicznie rozwijający się sektor w gminie.

Wyzwaniem jakie staje przed Gminą Prażmów jest niewątpliwie utrzymanie i podniesienie poziomu atrakcyjności gminy dla inwestorów, w tym tworzenie terenów aktywności gospodarczej oraz doskonalenie systemu obsługi i wsparcia biznesu. Oraz zwiększenie udziału przedsiębiorstw zaliczanych do średnich i dużych w strukturze gospodarczej jednostki, co powinno sprawić, że gospodarka gminy będzie bardziej odporna na zmiany koniunktury.

Ważnym wskaźnikiem gospodarczym gminy są też dochody własne samej Gminy Prażmów stanowiące podstawę finansową do jej dalszego rozwoju. I tu znów porównując Gminę Prażmów z pozostałymi gminami powiatu piaseczyńskiego, **wskaźnik dochodów własnych na 1 mieszkańca w Gminie Prażmów jest najniższy w całym powiecie!** W połączeniu ze stosunkowo niskim udziałem finansowania z programów i projektów unijnych w budżecie gminy (4 lokata w powiecie), daje to stosunkowo niskie możliwości inwestycyjne samej gminy.

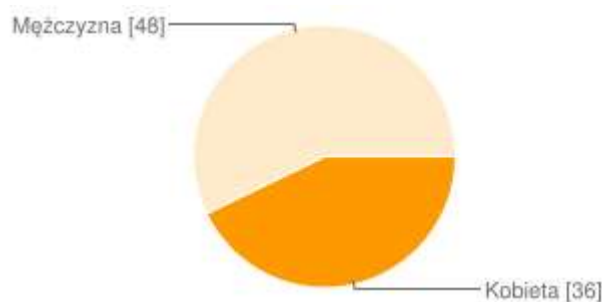
4. WYNIKI BADANIA

W dniach od 23 kwietnia do 8 maja 2015 roku przeprowadzono badanie ankietowe wśród mieszkańców Gminy Prażmów. Badanie przeprowadzono za pomocą internetowej ankiety, w której znajdowały się 4 rozbudowane pytania z zastosowaniem 5-stopniowej skali Likerta, 1 pytanie jednokrotnego wyboru oraz 1 pytanie dwukrotnego wyboru. Pytania dotyczyły oceny warunków życia w Gminie Prażmów w podziale na różne jego aspekty oraz oceny swojego najbliższego otoczenia.

Kwestionariusz ankiety internetowej był przekazany do Urzędu Gminy Prażmów, która zajęła się ich dystrybucją i zamieszczaniem na różnych stronach internetowych.

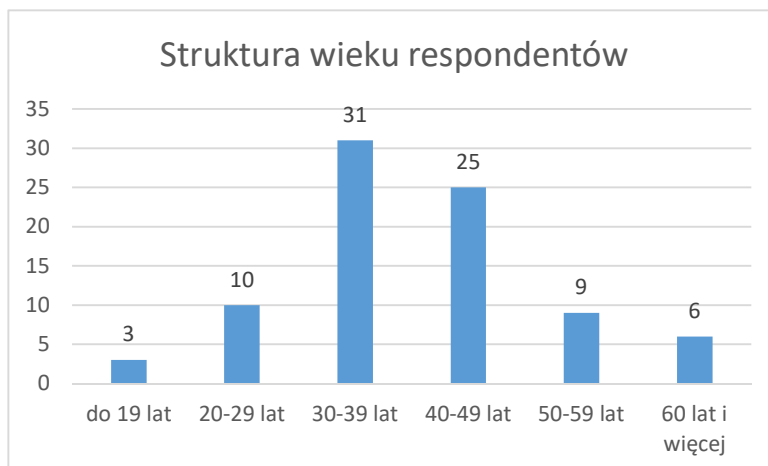
W badaniu wzięło udział 84 osoby, w tym 43% kobiet i 57% mężczyzn (rys. 1).

Rysunek 5. Struktura płci respondentów

Najwięcej respondentów było w wieku 30 – 49 lat. Stanowili oni ponad 66% wszystkich badanych. Najmniej liczną grupą byli mieszkańcy młodzi do 19 roku życia.

Rysunek 6 Struktura wieku respondentów

Mieszkańcy Nowego Prażmowa byli najbardziej aktywni w badaniu. Ponad 14% respondentów pochodziło właśnie z tej miejscowości. Zaraz za nim uplasował się Gabryelin, Ustanów i Kędzierówka. Miejscowościami, które w ogóle nie wzięły udziału w badaniu były: Chosna, Dobrzenica-Błonie, Koryta, Ludwików, Nowe Wągradno i Piskórka.

Rysunek 7 Miejsce zamieszkania respondentów

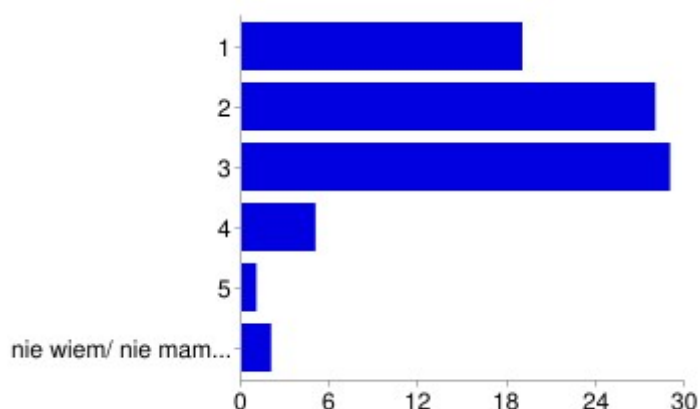

Respondenci przy ocenie danego aspektu życia w Gminie Prażmów mieli do dyspozycji 5-stopniową skalę Likerta, w której:

- 1 oznaczało bardzo źle
- 2 oznaczało źle
- 3 oznaczało umiarkowanie
- 4 oznaczało dobrze
- 5 oznaczało bardzo dobrze
- I nie wiem / nie mam informacji

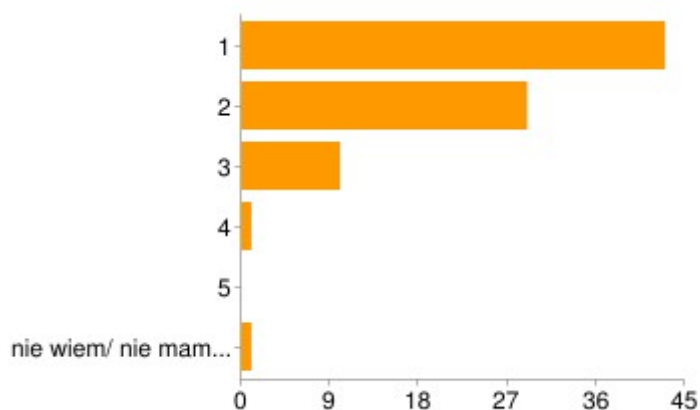
Zdecydowana większość respondentów źle ocenia **stan dróg** w Gminie Prażmów. Ponad 55% badanych wskazało taką ocenę. Prawie 35% mieszkańców oceniła stan dróg jako umiarkowany. Niewiele ponad 7% respondentów jest zadowolonych z infrastruktury drogowej w Gminie Prażmów (rys. 4).

Rysunek 8 Ocena stanu dróg w Gminie Prażmów

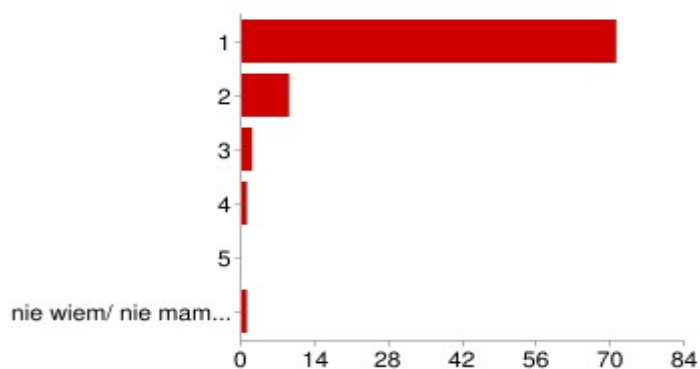
Jeszcze gorzej mieszkańcy ocenili **stan chodników** w gminie. Tylko niewiele ponad 1% badanych stwierdziło, że są w stanie dobrym, natomiast ponad 51% respondentów oceniło ich stan jako fatalny.

Rysunek 9. Ocena chodników w Gminie Prażmów

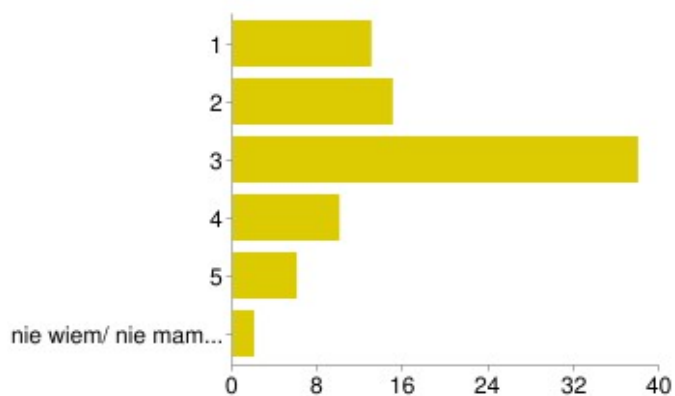
Podobne oceny uzyskały **ścieżki rowerowe**. Aż 95,2% badanych ocenia je w negatywny sposób. Na ocenę najprawdopodobniej wpłynął fakt, że w Gminie Prażmów ścieżek jest niewiele, natomiast już istniejące pozostawiają wiele do życzenia, przede wszystkim pod względem oznakowania.

Rysunek 10 Ocena ścieżek rowerowych

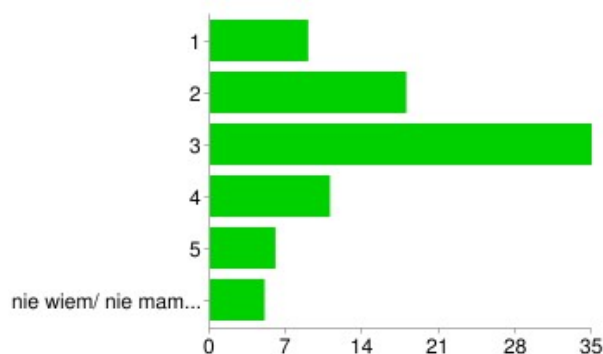
Nieco lepiej mieszkańcy ocenili **stan oświetlenia** w Gminie Prażmów. Najczęściej zaznaczano ocenę średnią (45,2%). Prawie 1/5 respondentów w sposób dobry ocenia oświetlenie w gminie.

Rysunek 11 Ocena oświetlenia w Gminie Prażmów

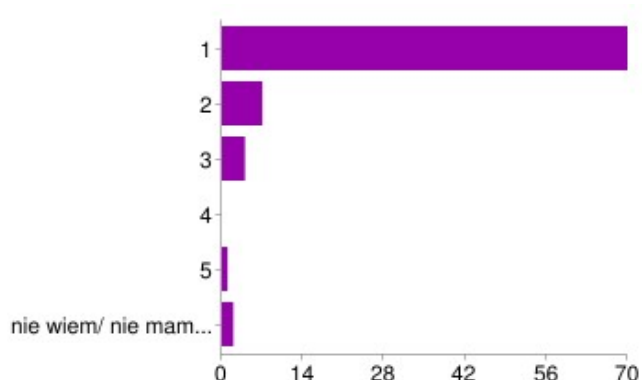
Komunikacja publiczna w Gminie Prażmów została oceniona na poziomie umiarkowanym. Prawie ¼ respondentów źle ocenia komunikację publiczną. Natomiast niecałe 20% wystawiło temu aspektowi życia ocenę pozytywną.

Rysunek 12. Ocena komunikacji publicznej w Gminie Prażmów

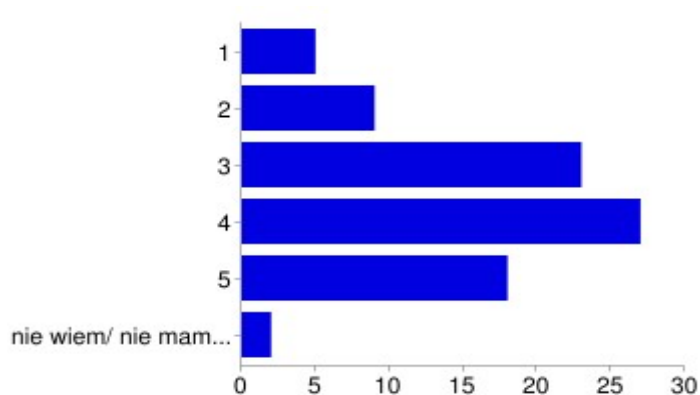
Nie dziwi ocena stanu **kanalizacji sanitarnej**, której nie ma w Gminie Prażmów. Prawie 92% respondentów oceniło ją źle. Pojawił się tylko 1 głos, który wskazał na bardzo dobry stan kanalizacji.

Rysunek 13. Ocena stanu kanalizacji sanitarnej w Gminie Prażmów

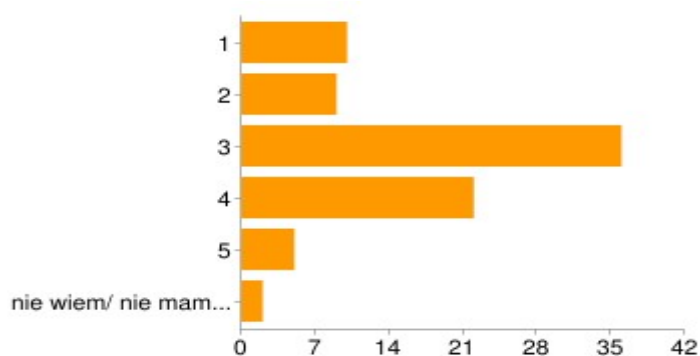
Instalacja wodociągowa natomiast została dość pozytywnie oceniona przez mieszkańców gminy. Niecałe 17% badanych wskazało oceny negatywne, ponad 32% oceniła jej stan jako umiarkowany, natomiast przeszło 53% respondentów wskazało ocenę pozytywną.

Rysunek 14 Ocena wodociągów w Gminie Prażmów

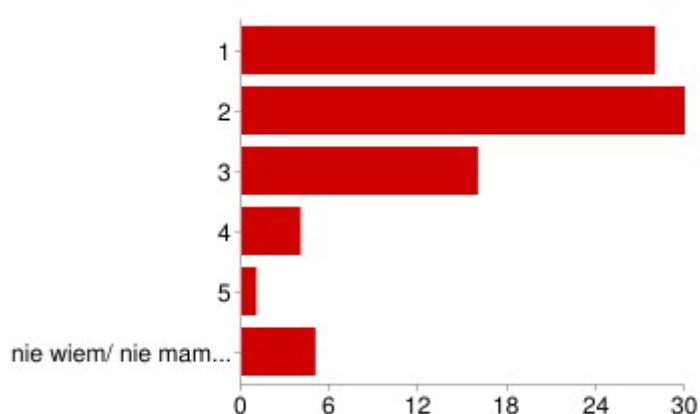
Na poziomie średnim respondenci ocenili swoje **własne bezpieczeństwo** w gminie. Prawie 43% wskazało na taki wynik. Ponad 22% respondentów uważa, że ich bezpieczeństwo jest na poziomie niskim i bardzo niskim, natomiast ponad 32% czuje się bezpiecznie w Gminie.

Rysunek 15 Ocena bezpieczeństwa mieszkańców w Gminie Prażmów

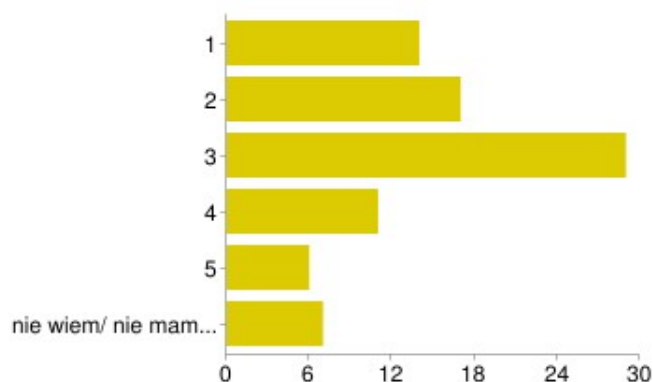
Bardzo niską ocenę mieszkańcy wystawili **kulturze**, a dokładniej dostępowi do niej. 69% badanych ocenia negatywnie ten aspekt. Dla 19% respondentów poziom dostępu do kultury jest na poziomie umiarkowanym, natomiast 6% osób wskazało oceny pozytywne.

Rysunek 16 Ocena dostępu do kultury w Gminie Prażmów

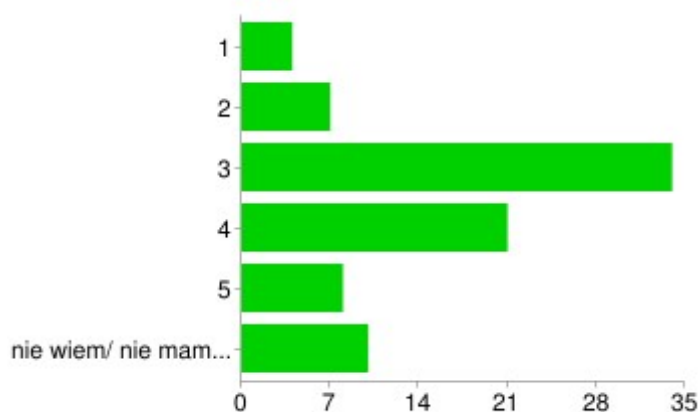
Edukację przedszkolną oceniono stosunkowo źle. 71,4% badanych oceniło ją źle. Ponad 20% wystawiło ocenę dobrą bądź bardzo dobrą dla tego aspektu życia.

Rysunek 17. Ocena edukacji przedszkolnej w Gminie Prażmów

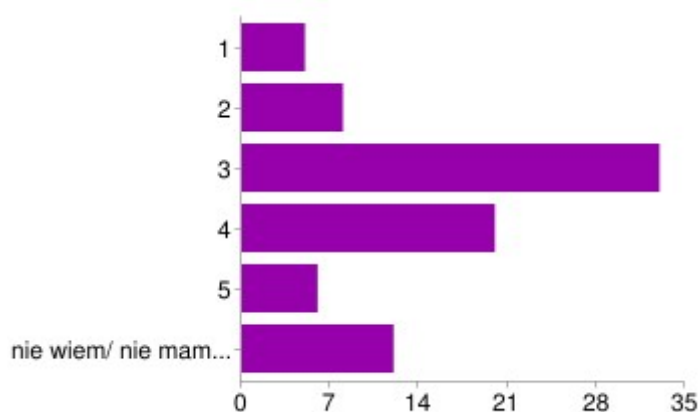
Jakość nauczania w szkołach podstawowych została oceniona trochę lepiej. Względnie duża grupa (prawie 12%) respondentów nie miała zdania na ten temat, natomiast ci, którzy wyrazili swoją opinię uważają, że jakość szkolnictwa podstawowego jest na poziomie umiarkowanym (40,5%), natomiast 34,5% badanych oceniło ten aspekt na poziomie dobrym.

Rysunek 18 Ocena jakości szkolnictwa podstawowego w Gminie Prażmów

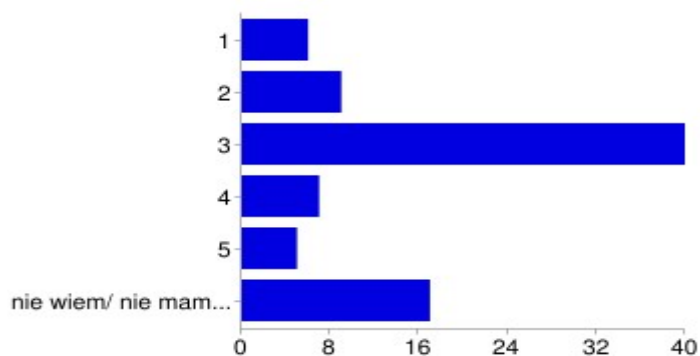
Bardzo podobne oceny mieszkańcy wystawili **jakości nauczania w gimnazjach** w Gminie Prażmów. Prawie 40% ocenia je na poziomie umiarkowanym, ponad 30% uważa, że jest na poziomie wysokim, a tylko niecałe 17% źle ocenia jakość nauczania w gimnazjach.

Rysunek 19. Ocena jakości nauczania w gimnazjach w Gminie Prażmów

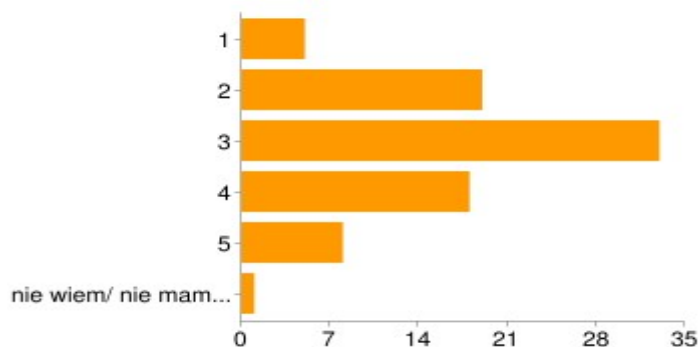
Pomoc społeczna w Gminie Prażmów została oceniona na poziomie średnim (47,6%). Ponad 1/5 badanych w ogóle nie miała zdania na ten temat. Prawie 18% badanych ocenia pomoc społeczną źle, natomiast ponad 14% ocenia ją dobrze.

Rysunek 20. Ocena pomocy społecznej

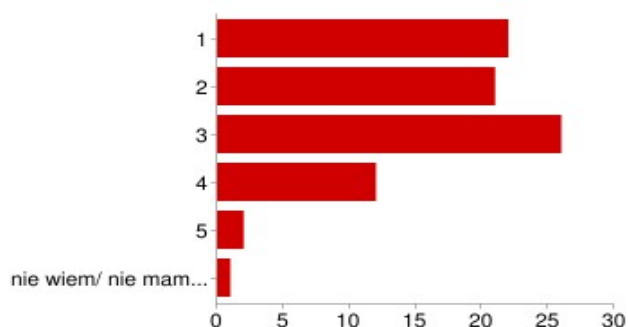
Stan środowiska naturalnego w Gminie Prażmów mieszkańcy ocenili różnie. Niecałe 40% wystawiło ocenę umiarkowaną dla tego aspektu, 28,6% oceniło środowisko negatywnie, a niecałe 31% wystawiło ocenę pozytywną.

Rysunek 21. Ocena stanu środowiska naturalnego w Gminie Prażmów

Mieszkańcy nisko ocenili **wizerunek i estetykę gminy**. Ponad połowa badanych wystawiła ocenę negatywną (51,2%), a 31% ocenia ten aspekt na poziomie umiarkowanym.

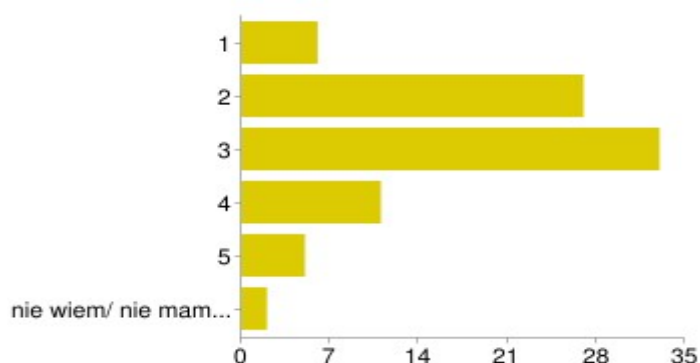
Rysunek 22. Ocena wizerunku i estetyki Gminy Prażmów

Dostępność obiektów handlowych i usługowych w Gminie Prażmów mieszkańcy nie ocenili zbyt dobrze. Prawie 40% oceniło ten aspekt w sposób umiarkowany, 32,1% oceniło dostępność obiektów

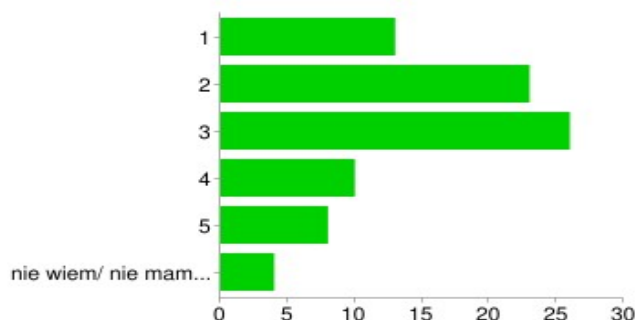
ocenilo złe, a ponad 7% osób ocenilo bardzo złe. Niecałe 20% wystawilo ocenę pozytywną dla dostępności obiektów handlowych i usługowych.

Rysunek 23. Ocena dostępności obiektów handlowych i usługowych w Gminie Prażmów

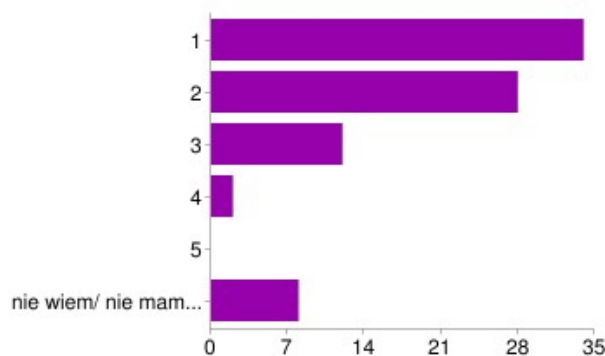
Sport i możliwości jego uprawiania również nie zostały ocenione dobrze. Większość mieszkańców wystawiła ocenę średnią (31%), a prawie 43% badanych ocenia ten aspekt negatywnie.

Rysunek 24. Ocena możliwości uprawiania sportu i czynnej rekreacji w Gminie Prażmów

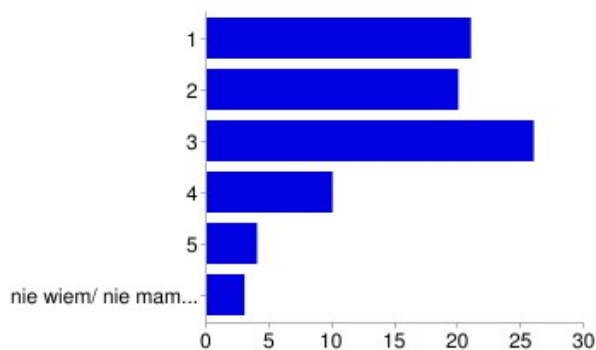
Lokalny rynek pracy został przez mieszkańców oceniony bardzo złe. 73,8% badanych oceniło lokalny rynek złe i bardzo złe, natomiast tylko 2,4% oceniło go dobrze.

Rysunek 25. Ocena lokalnego rynku pracy w Gminie Prażmów

Nienajlepsze oceny mieszkańcy wystawili dla **dostępności Internetu** w Gminie Prażmów. Prawie połowa badanych (48,8%) uważa, że jest ona na poziomie niskim. 31% natomiast ocenia tę dostępność na poziomie umiarkowanym.

Rysunek 26. Ocena dostępności Internetu w Gminie Prażmów

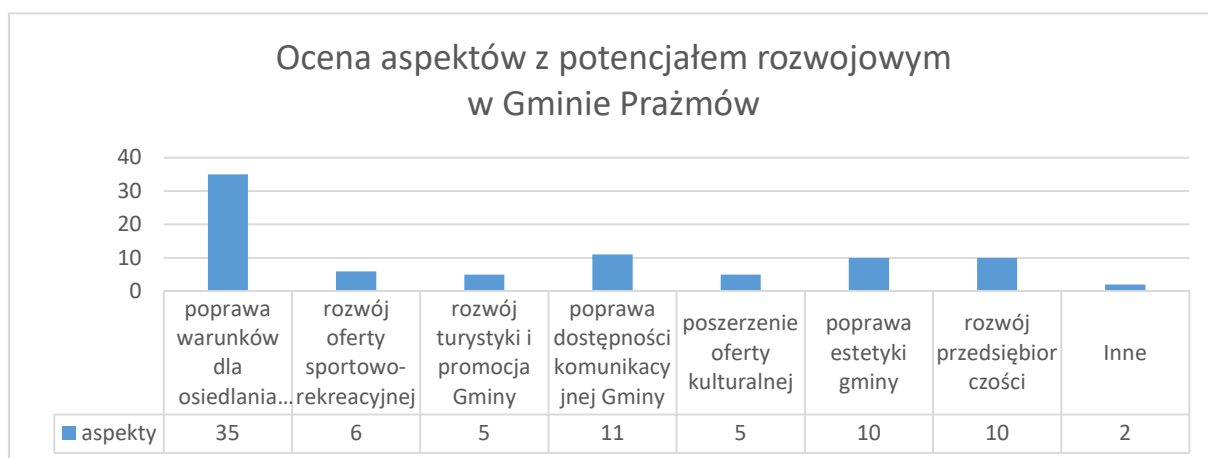

Sprawność działania administracji to kolejny aspekt oceniony dość nisko przez mieszkańców. Aż 46,5% osób ocenia działanie administracji w sposób negatywny. Niecała 1/3 badanych wystawiła ocenę średnią, a tylko niewiele ponad 1/5 badanych dobrze ocenia administrację.

Mieszkańcy poproszeni o ocenę różnych aspektów i warunków życia w swojej miejscowości generalnie oceniali je źle.

Badani zapytani o obszary, w których można upatrywać potencjału rozwojowego Gminy Prażmów odpowiedzieli, że poprawa warunków dla osiedlania się na terenie gminy jest najbardziej rozwojowym aspektem w ich obszarze. Wskazało na to aż 41,7% ankietowanych. Kolejnymi aspektami były poprawa dostępności komunikacyjnej (13,1%) oraz poprawa estetyki gminy i rozwój przedsiębiorczości (po 11,9% wskazań).

Rysunek 27. Ocena aspektów z potencjałem rozwojowym w Gminie Prażmów

Mieszkańcy zapytani o inwestycje, które ich zdaniem są najpilniejsze i konieczne do realizacji na terenie Gminy Prażmów w perspektywie do 2024 roku wskazali, że najbardziej pilną inwestycją jest rozbudowa sieci wodno-ściekowej i modernizacja dróg. Kolejnymi inwestycjami, które wskazywali respondenci, chociaż już nie tak zdecydowanie jak dwie poprzednie była budowa i/lub modernizacja chodników oraz rozbudowa sieci pieszo-rowerowej.

II. ANALIZA SWOT

SWOT, to jedna z najpopularniejszych metod analizy sytuacji w danej społeczności. Jest podstawowym elementem opisującym obszar, którego dotyczy strategia. Analiza charakteryzuje się kompleksowym podejściem, gdyż bierze się w niej pod uwagę zarówno czynniki wewnętrzne Gminy Prażmów, jak i zewnętrzne, czyli otoczenia konkurencyjnego i makro otoczenia. Nazwa metody pochodzi od pierwszych liter czynników, które mogą wpływać na powodzenia strategii. Są to:

- Strengths- silne strony
- Weaknesses- słabe strony
- Opportunities- szanse
- Threats- zagrożenia

Ze skrzyżowania czynników zewnętrznych i wewnętrznych powstają cztery kategorie czynników: zewnętrzne pozytywne – szanse, zewnętrzne negatywne – zagrożenia wewnętrzne pozytywne – mocne strony, oraz wewnętrzne negatywne – słabe strony.

SWOT to użyteczna metoda, która pomaga w analizie zasobów i otoczenia Gminy Prażmów oraz lepszego zdiagnozowania kierunków jej rozwoju.

Tabela 4. Analiza SWOT dla Gminy Prażmów

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
OSIEDLANIE SIĘ	
• Wysokie walory przyrodnicze • Bliskość stolicy i innych dużych aglomeracji • Dobrze rozwinięta sieć placówek szkolnictwa podstawowego i ponadpodstawowego • Wzrastająca liczba ludności osiedlającej się w gminie	• Brak kanalizacji w gminie • Słaba dostępność komunikacyjna • Bardzo mała promocja gospodarcza gminy • Brak ośrodka kultury • Mała oferta kulturalna dla młodzieży

• Występowanie obszarów chronionych • Rozwój budownictwa mieszkalnego • Czyste środowisko naturalne • Przychylność władz dla rozwoju mieszkalnictwa • Dostępność do sieci dróg wojewódzkich i powiatowych	• Słabo rozwinięta oferta spędzania wolnego czasu dla mieszkańców • Niski poziom integracji społecznej w niektórych miejscowościach gminy • Niewystarczająca oferta dla seniorów, która podnosiłaby jakość ich życia • Zły stan techniczny dróg • Zanieczyszczenie powietrza z powodu niskiej emisji – problem emisji pyłów i szkodliwych gazów z części niemodernizowanych domowych pieców grzewczych. • Niewystarczająco rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna w części gminy • Brak wyodrębnienia terenów pod inwestycje dotyczące budownictwa
TURYSTYKA	
• Zasoby terenowe i przyrodnicze pozwalające na ich turystyczne i rekreacyjne wykorzystanie • Wysokie walory przyrodnicze • Bliskość stolicy i innych dużych aglomeracji	• Brak promocji turystycznej gminy • Słabo rozwinięta baza noclegowa • Uboga oferta usług okołoturystycznych • Brak produktów turystycznych

• Występowanie obszarów chronionych • Dostępność do sieci dróg • Brak dużych przedsiębiorstw przemysłowych niszczących krajobraz gminy	• Słabo rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna • Mała liczba szlaków turystycznych • Słabo rozwinięta oferta spędzania wolnego czasu • Zbyt mała ilość ścieżek rowerowych • Zły stan techniczny dróg • Brak Informacji Turystycznej • Brak przynależności do większych organizacji turystycznych • Brak wypracowanej wizji i koncepcji, nakreślającej kierunki turystycznego rozwoju gminy
SZANSE	ZAGROŻENIA
OSIEDLANIE SIĘ	
• Nowy okres programowania funduszy z Unii Europejskiej – możliwość pozyskania środków na rozwój infrastruktury i działań społecznych • Wprowadzenie zmian w planie przestrzennego zagospodarowania gminy w kierunkach oczekiwanych przez mieszkańców • Proces suburbanizacji miasta Warszawy	• Brak obecności w Warszawskim Obszarze Funkcjonalnym • Degradacja środowiska naturalnego w gminie • Konkurencja ze strony innych gmin • Kryzys w polityce kredytowej • Zawirowania gospodarcze państwa

• Sprzyjająca polityka kredytowa państwa ułatwiająca pozyskanie środków na mieszkanie • Tendencje do wyprowadzania się poza miasto	• Wahania na rynku nieruchomości • Powstawanie mody na daną miejscowość
TURYSTYKA	
• nowy okres programowania funduszy z Unii Europejskiej – możliwość pozyskania środków na turystykę • obecność w LGD Perty Mazowska i możliwość rozwoju turystyki za jej pomocą • Wprowadzenie zmian w planie przestrzennego zagospodarowania gminy w kierunkach oczekiwanych przez potencjalnych inwestorów • Rosnący popyt na turystykę weekendową i wyjazdy blisko miasta • Rozwój małej infrastruktury turystycznej przez inne podmioty	• Konkurencja gmin o zbliżonych walorach przyrodniczych • Duża konkurencja w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych na turystykę • Brak obecności w Warszawskim Obszarze Funkcjonalnym • Kryzys gospodarczy w branży turystycznej • Zmiana preferencji i trendów w turystyce • Zubożenie społeczeństwa – spadek liczby turystów

III. MISJA, WIZJA, CELE I KIERUNKI ROZWOJU GMINY PRAŻMÓW

1. MISJA I WIZJA ROZWOJU GMINY PRAŻMÓW

Misja

Gmina Prażmów to doskonałe miejsce do życia i wypoczynku, posiadające niespotykane walory przyrodnicze oraz tworzące idealne warunki do osiedlania się i budowania nowych więzi społecznych, będących próbą zaspokojenia potrzeb mieszkańców, w myśl reguły „Gmina ABCD- Atrakcyjna, Bezpieczna, Czysta, Dostępna”.

Wizja

Gmina Prażmów jest:

ATRAKCYJNA poprzez:

- doskonałe warunki do osiedlania się
- dobrze rozwiniętą infrastrukturę sportowo-rekreacyjną, która służy do rekreacji, edukacji, a także poprawy jakości zdrowia i życia mieszkańców gminy
- powstanie obiektów noclegowych, które proponują niespotykaną ofertę turystyczną, zaspokajającą potrzeby turystów mazowieckich odwiedzających gminę podczas krótkich wyjazdów turystycznych bądź konferencyjno-szkoleniowych
- liczne i zadbane miejsca wypoczynku wśród zieleni z dala od miejskiego zgiełku
- wykorzystanie swojego naturalnego położenia w otulinie Chojnowskiego Parku Krajobrazowego i rezerwatu Skarpy Jeziorki jako miejsca idealnego do ekologicznego osiedlania się oraz uprawiania aktywnych form rekreacji

BEZPIECZNA poprzez:

- zaangażowanie mieszkańców we wspólne dbanie o tereny gminy
- dostosowaną do potrzeb i poprawiającą bezpieczeństwo mieszkańców infrastrukturę (drogi, ścieżki pieszo-rowerowe, monitoring)
- budowanie i wzmacnianie więzi sąsiedzkich pomiędzy mieszkańcami

CZYSTA poprzez:

- zrównoważony rozwój gospodarczy z poszanowaniem warunków naturalnych i środowiska
- podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska m.in. poprzez budowę kanalizacji oraz odpowiednią gospodarkę odpadami
- edukację środowiskową- dbałość o zachowanie czystości i naturalnego stanu środowiska

DOSTĘPNA poprzez:

- zapewnienie wysokiej jakości usług i infrastruktury społecznej, edukacyjnej, kulturalnej i sportowej dla mieszkańców
- rozwiniętą komunikację zarówno wewnątrz gminy jak i na zewnątrz do większych aglomeracji (Warszawa, Piaseczno, Grójec)

2. KIERUNKI ROZWOJU GMINY PRAŻMÓW

OBSZAR: Gmina Prażmów jako idealne miejsce do osiedlania się

CELE STRATEGICZNE CELE OPERACYJNE

Tworzenie warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego

- utworzenie sieci kanalizacyjnej na terenie gminy
- zwiększenie udziału terenów objętych siecią wodociągową
- zwiększenie dostępu do szerokopasmowego Internetu
- podjęcie starań na rzecz realizacji programu gazyfikacji gminy

Podwyższenie atrakcyjności oferty gminy Prażmów w zakresie kultury, rekreacji, edukacji, informacji i integracji skierowanej do mieszkańców.

- rozbudowa sieci szkolnej i przedszkolnej
- utworzenie placówek wsparcia dziennego dla osób niepełnosprawnych i potrzebujących – Dom Pomocy Społecznej i Środowiskowe Domy Pomocy
- organizacja zajęć sportowych i rekreacyjnych, a także zajęć o charakterze edukacyjnym dla dzieci i młodzieży
- rozwój placówek i organizacji dla osób starszych – Klub Seniora, Dom opieki nad osobami starszymi
- powołanie Domu Kultury oraz jego współpraca z działającymi organizacjami, czego wynikiem będzie zintegrowane środowisko zapewniające stały dostęp do kultury dla mieszkańców gminy
- organizowanie pikników, festynów i innych działań zmierzających do integracji mieszkańców gminy (np. kino plenerowe)
- tworzenie przyjaznej atmosfery do zawiązywania nowych stowarzyszeń i organizacji działających w sferze społecznej
- zwiększenie komunikacji władz gminy z jej mieszkańcami

Zapewnienie dostępnej i dopasowanej komunikacji gminnej

- rozwój sieci dróg utwardzonych na terenie gminy
- poprawa jakości dróg
- utworzenie gminnej komunikacji dopasowanej do potrzeb mieszkańców

OBSZAR: Gmina Prażmów miejscem inwestycji i rozwoju opartego o naturalne środowisko przyrodnicze

CELE STRATEGICZNE CELE OPERACYJNE

Stworzenie warunków przyjaznych dla inwestorów (szczególnie turystycznych), którzy ułożą swój biznes na terenach gminy Prażmów

- stworzenie naturalnych tras (rowerowych, biegowych, pieszych, konnych) w otulinie Chojnowskiego Parku Krajobrazowego
- zwiększenie ilości obiektów sportowych i rekreacyjnych będących poszerzeniem oferty turystycznej gminy
- wyznaczenie terenów pod inwestycje w planach zagospodarowania przestrzennego, z poszanowaniem środowiska naturalnego i zabezpieczeniami prawnymi zapobiegającymi jego degradację

Wzrost ilości oraz jakości działań promocyjnych skierowanych do inwestorów i turystów

- opracowanie i realizacja planów marketingowych ukierunkowanych na wzrost rozpoznawalności gminy Prażmów
- spójny system informacji turystycznej (m.in. oznakowanie szlaków, obiektów, system tablic informacyjnych map informacyjnych mający na celu ułatwienie orientacji na terenie gminy, promocję miejsc atrakcyjnych turystycznie oraz podniesienie estetyki gminy.)

W Gminie Prażmów można wyodrębnić dwa główne obszary gospodarcze, które będą podlegały działaniom strategicznym. Jest to obszar dotyczy osiedlania się i tworzenia warunków dla rozwoju sieci osadniczej. W ramach tego obszaru będą podejmowane działania zmierzające do zapewnienia warunków zarówno infrastrukturalnych jak i budowlanych, które będą pozwalały na rozwój budownictwa z poszanowaniem naturalnego środowiska i wprowadzającego ekologiczne rozwiązania. Drugim aspektem dotyczącym rozwoju osadnictwa, jest zapewnienie nowym jak i obecnym mieszkańcom rozwoju w sferze społecznej. Będzie to dotyczyło zarówno rozwoju w zakresie kultury i edukacji pozaszkolnej, do których dostęp w Gminie Prażmów nie jest wystarczający, a także działań w sferze integracji społeczeństwa, szczególnie w sołectwach, które mają najniższy wskaźnik integracji. Działaniem w ramach tego obszaru będą także działania powiększające infrastrukturę rekreacyjną, która będzie pełniła funkcję miejsca integracji społecznej. Przewidziane są także działania nakierowane na zaspokojenie potrzeb mieszkańców w sferze pomocy społecznej poprzez stworzenie placówek wsparcia.

Drugim obszarem, którego dotyczyć będzie strategia, jest sfera turystyki. Działania będą obejmowały przygotowanie terenów, a także okołoturystycznej infrastruktury do rozwoju tej gałęzi gospodarki na terenach Gminy Prażmów. Wszelka działalność, która będzie podejmowana na terenie Gminy będzie obwarowana zasadami poszanowania środowiska naturalnego, aby w sposób racjonalny korzystać z zasobów natury, a nie je nieodwracalnie wykorzystywać. W tym obszarze zaplanowano także intensywne działania promocyjne, które przyciągną inwestorów, potencjalnych mieszkańców i turystów do Gminy Prażmów oraz wdrożenie spójnego systemu informacji turystycznej mający na celu ułatwienie orientacji na terenie gminy, promocję miejsc atrakcyjnych turystycznie oraz podniesienie estetyki gmin..

IV. MACIERZ CELÓW

Wszelkie działania przewidziane w Strategii Rozwoju Gminy Prażmów wprowadzą zmiany, a co za tym idzie będą wpływały na różne aspekty dotyczące Gminy. Niektóre działania mając zbawienny wpływ na jedną sferę życia, mogą mieć negatywny wpływ na inną z nich. Dlatego należy przeprowadzić analizę poszczególnych celów i ich wpływu na 10 wybranych aspektów dotyczących Gminy Prażmów.

Jak zauważono powyżej najlepszy wpływ na Gminę Prażmów będzie miało wprowadzenie Gminnego Ośrodka Kultury, dzięki czemu nie tylko podniesie się jakość życia mieszkańców i wizerunek gminy, ale także to działanie będzie miało pozytywny wpływ przede wszystkim na rozwój kultury i edukacji w Gminie, jak również wpłynie na zwiększoną integrację społeczną i rozwój gospodarczy. To działanie może również podnieść walory turystyczne gminy, natomiast nie ma żadnego wpływu na krajobraz i środowisko naturalne gminy.

Wszystkie działania z zakresu podwyższenia atrakcyjności Gminy Prażmów w zakresie kultury, rekreacji, edukacji, informacji i integracji skierowanej do mieszkańców nie mają żadnego negatywnego wpływu na poszczególne aspekty. Natomiast realizacja celów związanych z zapewnieniem komunikacji i tworzeniem warunków dla inwestorów mogą mieć negatywny wpływ na Gminę w niektórych obszarach. Tymi obszarami jest zazwyczaj znaczący wpływ na środowisko naturalne Gminy.

Tabela 5. Macierz celów Gminy Prażmów

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Jakość życia mieszkańców	Wizerunek gminy	Środowisko naturalne	Kultura	Zdrowie mieszkańców	Edukacja	Rozwój gospodarczy gminy	Turystyka	Krajobraz	Integracja społeczna
1.	Cel strategiczny: Tworzenie warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego										
	1.1. Utworzenie sieci kanalizacyjnej na terenie gminy	+	+	+	0	+	0	+	+	0	0
	1.2. Zwiększenie udziału terenów objętych siecią wodociągową	+	+	+	0	+	0	+	+	0	0
	1.3. Zwiększenie dostępu do szerokopasmowego Internetu i/lub do szybkiego Internetu w ramach sieci LTE/5G	+	+	0	+	0	+	+	+	0	+
	1.4. Podjęcie starań na rzecz realizacji programu gazyfikacji gminy	+	+	0	0	0	0	+	+	0	0
	1.5. Uczestniczenie w ogólnopolskich (Czyste Powietrze) oraz tworzenie gminnych programów wymiany	+	+	+	0	+	0	+	+	+	0

	wysokoemisyjnych pieców grzewczych na paliwo stałe.										
2.	Cel strategiczny: Podwyższenie atrakcyjności oferty gminy Prażmów w zakresie kultury, rekreacji, edukacji, informacji i integracji skierowanej do mieszkańców.										
	2.1. Rozbudowa sieci szkolnej i przedszkolnej	+	+	0	+	0	+	+	0	0	+
	2.2. Utworzenie placówek wsparcia dziennego dla osób niepełnosprawnych i potrzebujących – Dom Pomocy Społecznej i Środowiskowe Domy Pomocy	+	+	0	0	+	+	0	0	0	+
	2.3. Organizacja zajęć sportowych i rekreacyjnych, a także zajęć o charakterze edukacyjnym dla dzieci i młodzieży	+	+	0	+	+	+	0	0	0	+
	2.4. Rozwój placówek i organizacji dla osób starszych – Klub Seniora, Dom opieki nad osobami starszymi	+	+	0	0	+	0	0	0	0	+
	2.5. Powołanie Domu Kultury oraz jego współpraca z działającymi organizacjami, czego wynikiem będzie zintegrowane środowisko zapewniające stały dostęp do kultury dla mieszkańców gminy	+	+	0	+	0	+	+	+	0	+
	2.6. Organizowanie pikników, festynów i innych działań zmierzających do integracji mieszkańców gminy (np. kino plenerowe)	+	+	0	+	0	0	0	+	0	+
	2.7. Tworzenie przyjaznej atmosfery do zawiązywania nowych stowarzyszeń i organizacji działających w sferze społecznej	+	+	0	0	+	+	0	0	0	+
	2.8. Zwiększenie komunikacji władz gminy z jej mieszkańcami	+	+	0	0	0	0	0	0	0	+
3.	Cel strategiczny: Zapewnienie dostępnej i dopasowanej komunikacji gminnej										
	3.1. Rozwój sieci dróg utwardzonych na terenie gminy	+	+	-	0	0	0	+	+	-	0
	3.2. Poprawa jakości dróg	+	+	-	0	0	0	0	+	-	0
	3.3. Utworzenie gminnej komunikacji dopasowanej do potrzeb mieszkańców (w tym zwiększenie częstotliwości kursów oraz starania o	+	+	-	0	0	0	0	0	0	0

	utworzenie bezpośredniego połączenia z Warszawą)										
	3.4. Przystanek Kolei Mazowieckiej w Nowym Prażmowie i połączenie ze Stolicą	+	+	-	0	0	0	+	+	0	0
4.	Cel strategiczny: Stworzenie warunków przyjaznych dla inwestorów (szczególnie turystycznych), którzy ulokują swój biznes na terenach gminy Prażmów										
	4.1. Stworzenie naturalnych tras (rowerowych, biegowych, pieszych, konnych) w otulinie Chojnowskiego Parku Krajobrazowego	+	+	-	0	+	0	0	+	-	+
	4.2. Zwiększenie ilości obiektów sportowych i rekreacyjnych będących poszerzeniem oferty turystycznej gminy	+	+	-	+	+	0	0	+	-	+
	4.3. Wyznaczenie terenów pod inwestycje w planach zagospod. przestrzennego, z poszanowaniem środowiska naturalnego i zabezpieczeniami prawnymi zapobiegającymi jego degradację	-	+	-	0	0	0	+	+	-	0
5.	Cel strategiczny: Wzrost ilości oraz jakości działań promocyjnych skierowanych do inwestorów i turystów										
	5.1. Opracowanie planów marketingowych ukierunkowanych na wzrost rozpoznawalności gminy Prażmów	0	+	0	0	0	0	+	+	0	0
	5.2. spójny system informacji turystycznej	+	+	+	+	0	+	+	+	+	+

V. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY PRAŻMÓW WRAZ Z USTALENIAMI I REKOMENDACJAMI W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE

1. WPROWADZENIE DO MODELU

Model docelowej struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Prażmów jest zobrazowaniem spodziewanych i zaplanowanych w strategii gminy procesów rozwoju i ich wpływu na kształtowanie się struktur przestrzennych.

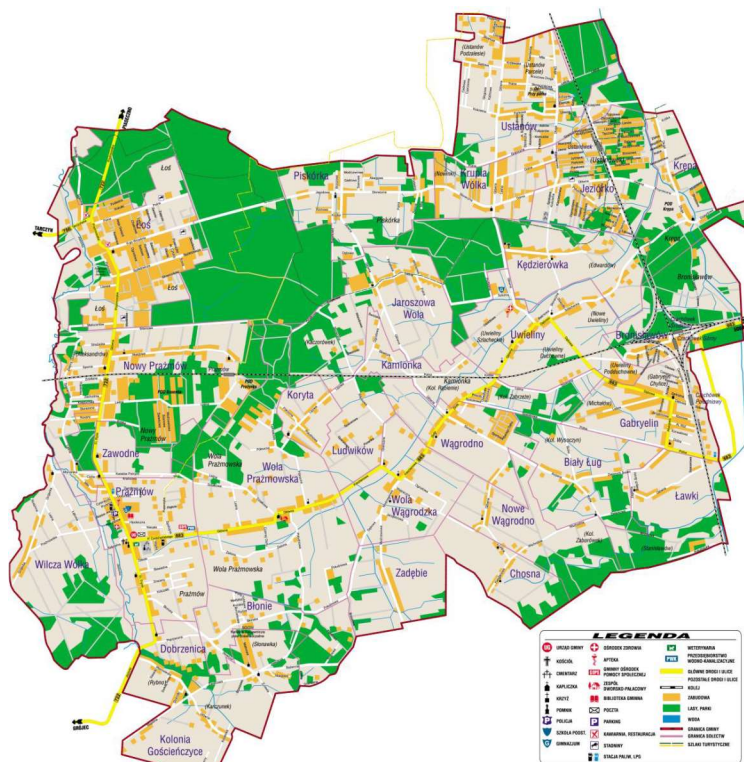
Z jednej strony, ze względu na ukształtowanie terenu, obszary cenne przyrodniczo, użytkowanie przestrzeni, w tym sieć osadniczą, powiązania infrastrukturalne i komunikacyjne, szczególnie ze Stolicą i Piasecznem, a także wiele innych uwarunkowań zastanych, a z drugiej strony w wyniku zdiagnozowanych problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w ramach modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Prażmów przedstawiono różne funkcje terenów w gminie, a także obszary szczególnej koncentracji działalności inwestycyjnej i planowane zmiany w przestrzeni gminy.

2. OGÓLNE UWARUNKOWANIA MODELU

Podstawowe dane o gminie zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Prażmów:

- Powierzchnia – 8647 ha (86,47 km²);
- Gęstość zaludnienia wynosi 108 osoby na km²;
- Liczba gospodarstw domowych > 3000;
- Liczba wsi – 29 miejscowości (oraz 2 przysiółki).

Mapa Gminy Prażmów – stan obecny:

Źródło: Uchwalone studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Prażmów

Gmina Prażmów zlokalizowana jest na południowym krańcu intensywnie rozwijających się terenów mieszkaniowych związanych z aglomeracją warszawską. Rozwój funkcji mieszkaniowej w obszarze bezpośrednio stykającym się z gminą Prażmów może występować w gminach ościennych tj. w Piasecznie oraz Górze Kalwarii. W gminach Chynów, Tarczyn oraz Grójec nie zakłada się zmian w rolniczym przeznaczeniu terenu na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z gminą.

W Gminie Prażmów użytkowanie ziemi kształtuje się następująco (dane w ha ze Studium) :

- użytki rolne – 5917,55;
- grunty leśne – 2170,40;
- grunty zabudowane i zurbanizowane – 562,05.

Czyli obecnie blisko 70% powierzchni gminy stanowią użytki rolne, a jedynie 7% grunty zabudowane i zurbanizowane.

Dotychczasowe przeznaczenie i zagospodarowanie terenu gminy zostało ustalone w swoim głównym zarysie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i cały obszar gminy pokryty jest planami.

Wszystkie obowiązujące na obszarze gminy Prażmów miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego są zgodne z przyjętą polityką przestrzenną, w której założono, że funkcjami podstawowymi dla gminy Prażmów są: ochrona walorów Chojnowskiego Parku Krajobrazowego oraz produkcja rolnicza. Funkcjami towarzyszącymi są mieszkalnictwo oraz wypoczynek wraz z ogólnodostępną rekreacją.

Na obszarze gminy brak jest miejscowości, która pełniłaby funkcję silnego ośrodka lokalnego. Niewątpliwie największa ilość podmiotów usługowych o charakterze publicznym znajduje się w Prażmowie, jednak ze względu na silne oddziaływanie Piaseczna i Warszawy, wielu „nowych” mieszkańców gminy nie postrzega Prażmowa jako lokalnego ośrodka rozwoju.

Niniejsza strategia pozostaje spójna z dokumentami planistycznymi, o których mowa w art. 315 pkt 1-3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 624, z późn. zm.), tj.: planami gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz planami zarządzania ryzykiem powodziowym i planem przeciwdziałania skutkom suszy.

Zgodnie z Aktualizacją Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły na lata 2016-2021 (aPGW) gmina Prażmów znajduje się w zasięgu zlewni następujących jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (kod europejski i nazwa) i podziemnych (kod europejski):

- PLRW20001725549, Czarna-Cedron
- PLRW200017258299, Jeziora od źródeł do Kraski
- PLRW20001725832, Dopływ spod Drwalewa
- PLRW200017258349, Kraska (Dopływ spod Stefanówki)
- PLRW20001725849, Tarczynka
- PLRW20001725854, Dopływ z Grochowej
- PLRW20001725869, Czarna
- PLRW20001925873, Jeziora od Kraski do Rowu Jezioraki

- PLGW200065

Na terenie gminy Prażmów obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi występują wzdłuż rzeki Jeziorki. Zgodnie z opracowaniem „Studium dla obszarów nieobwałowanych narażonych na niebezpieczeństwo powodzi” wykonanym przez Małopolską Grupę Geodezyjno-Projektową S.A., Kaczkowskiego 6, 33-100 Tarnów na zlecenie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie. Zostały naniesione 4 strefy zagrożenia powodziowego. Aktualnie zarówno koryta jak i urządzenia wodne są w złym stanie technicznym głównie ze względu na zamulenie.

- Rzeką Zieloną i rzeką Czarną

Wiosną, okresowo zalewane są jedynie obszary tarasów zalewowych w dolinach rzek i obniżeniach rowów. Dla części terenów wzdłuż rzeki Zielonej wyznaczono tereny złożonych warunków gruntowo-wodnych.

- Zbiorniki retencyjne.

W studium wyznaczono 6 lokalizacji zbiorników retencyjnych, mających spełniać rolę magazynowania nadmiaru wody oraz przeciwdziałaniu suszy. Planowane są kolejne zbiorniki retencyjne w celu prowadzenia prawidłowej gospodarki wodnej.

3. USTALENIA I REKOMENDACJE I PRZEWIDYWANE KIERUNKI W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE

W zakresie kształtowania struktury przestrzennej i krajobrazu gminy Prażmów, zmiany będą ukierunkowane na jakość urbanistyczną i ochronę środowiska kulturowo-przyrodniczego.

Podstawowe elementy kształtujące strukturę przestrzenną gminy Prażmów to:

- centrum gminne w Prażmowie oraz mniejsze centra lokalne,
- kompleksy leśne Chojnowskiego Parku Krajobrazowego,
- układ infrastruktury komunikacyjnej (linia kolejowa, drogi wojewódzkie i powiatowe),
- układ hydrograficzny (rzeka Jeziorka, rzeka Zielona oraz rzeka Czarna).

Przyszła struktura funkcjonalno – przestrzenna gminy Prażmów powinna równoważyć potrzebę rozwoju sankcjonować jednak obecny przestrzenny rozkład funkcji, a także intensywność i kierunki przemian przestrzennych, związanych z położeniem w obszarze metropolitalnym Warszawy.

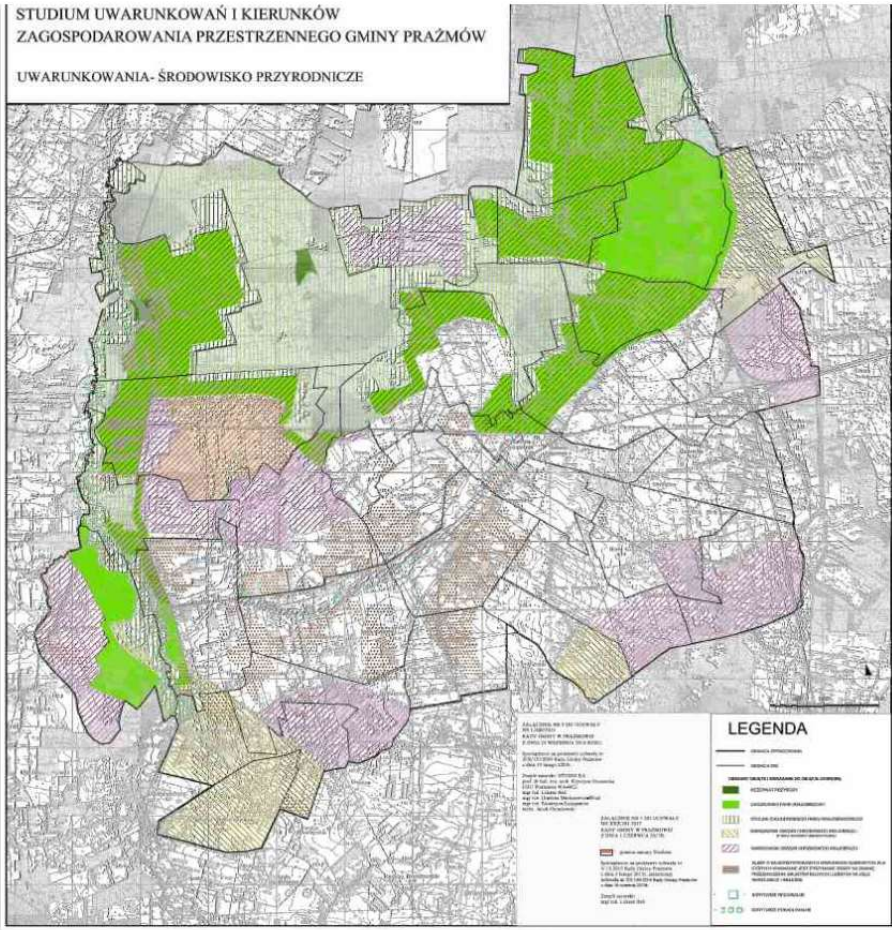
Na terenie gminy Prażmów istotny jest przede wszystkim rozwój funkcji mieszkaniowej wraz z towarzyszącymi usługami, a także rozwój funkcji turystycznej, działalności gospodarczej (w tym usług i produkcji), usług sportu i rekreacji, infrastruktury społecznej.

Rozwój funkcji turystycznej i rekreacyjno-wypoczynkowej na terenie gminy Prażmów związany jest przede wszystkim z lasami Chojnowskiego Parku Krajobrazowego oraz dolinami rzek Jeziorki i Zielonej. W celu zachowania wysokich walorów przyrodniczych gminy, w Studium utrzymuje się i wzmacnia funkcję leśną.

Kluczowe z punktu widzenia strategii rozwoju gminy zasady polityki przestrzennej to:

- Ograniczenie zabudowy w obszarze Chojnowskiego Parku Krajobrazowego oraz w strefie ochrony ekologicznej Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu;
- Zakaz sytuowania obiektów mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem obiektów i urządzeń infrastrukturalnych;

- Ograniczenie zmian ukształtowania terenu, poza niezbędne minimum konieczne do posadowienia budynku związane z wykonywaniem robót ziemnych, a w szczególności zakazu podwyższania powierzchni działek poprzez nawożenie gruntu, gruzu, itp.
- Nakaz zachowania w stanie naturalnym cieków i zbiorników wodnych oraz miejscowych zadrzewień i zalesień;
- Nakaz zapewnienia udziału powierzchni biologicznej czynnej, w postaci zieleni urządzonej ogólnodostępnej, w miarę możliwości powiązanej z terenami zieleni wyznaczonymi w Studium lub innymi już wykształconymi, bądź projektowanymi;
- Zalecane ograniczenie przeznaczenia gruntów leśnych oraz gleb III klasy bonitacyjnej w planach miejscowych na cele nierolnicze i nieleśne.
- Z uwagi na wysoki stopień zagrożenia gminy suszami zalecane jest utrzymanie wszystkich istniejących cieków wodnych oraz zakaz zasypywania rowów, w celu zachowania i kształtowania ciągów przyrodniczych zasilających tereny zielone, rolnicze i zurbanizowane.
- Ograniczenie intensyfikacji zabudowy mieszkaniowej poprzez preferowanie zabudowy jednorodzinnej wolnostojącej lub bliźniaczej jednolokalowej.
- poprawa stanu zabytków architektury poprzez ich odbudowę i wykorzystanie na cele administracyjno – kulturowe.
- rozwój i poprawa standardów dróg gminnych.
- wprowadzenie ładu przestrzennego i wysokiej estetyki centrum Prażmowa.

Na terenie całej gminy dopuszcza się realizację inwestycji mających znaczenie dla rozwoju gminy (np. hotele, ośrodki jeździeckie oraz inne usługi turystyki i sportu, dla tych obiektów przyjmuje się takie same parametry jak dla terenów usługowych, dopuszcza się możliwość stosowania innych parametrów) pod warunkiem, że nie będą powodowały szkodliwości w stosunku do terenów mieszkaniowych i mieszkaniowo – usługowych.

Preferuje się lokalizację na działkach budowlanych maksymalnie budynków mieszkaniowego, gospodarczego i garażowego, z wyjątkiem działek już zabudowanych, gdzie dopuszcza się istniejące zagospodarowanie, oraz preferuje się ograniczenie wysokości obiektów usługowych do wartości określonej dla zabudowy mieszkaniowej, za wyjątkiem usług publicznych, które powinny być kształtowane jako dominanty przestrzenne (maksimum 18 metrów).

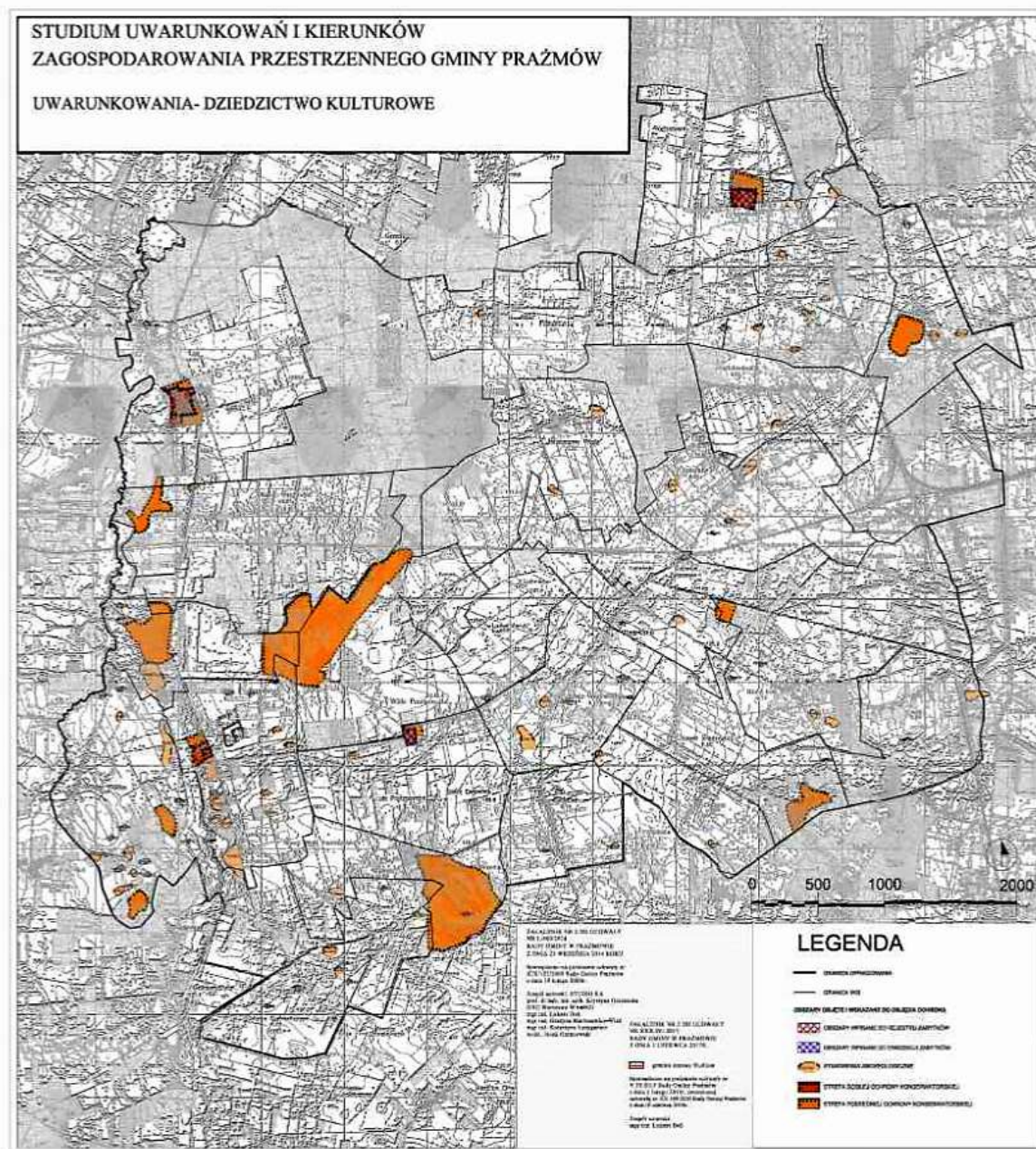
Przewiduje się na terenie całej Gminy Prażmów zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wolnostojącą lub bliźniaczą jednokondygnacyjną o zróżnicowanych standardach powierzchniowych i wyposażenia technicznego. Dopuszcza się zabudowę usługową o różnorodnych formach architektonicznych, o wysokich walorach oraz o niskim stopniu intensywności.

Szczegółowe ustalenia i wskaźniki dotyczące zagospodarowania części terenów położonych na obszarze Chojnowskiego Parku Krajobrazowego wraz z otuliną oraz terenie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazowego zostały opisane w rozdziale 4 „Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego”.

W odniesieniu do dziedzictwa kulturowego, w celu wykonania obowiązków w zakresie dbałości o dobra kultury oraz zadania ochrony zabytków uwzględniane są w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

W celu ochrony zabytkowego budownictwa ustala się:

- zachowanie i konserwację – dla obiektów wpisanych do rejestru zabytków;
- zachowanie i ochronę – dla obiektów kulturowych umieszczonych w gminnej ewidencji zabytków oraz sposób postępowania z tymi obiektami i z ich otoczeniem.

Wszelkie prace przy obiektach i na terenach wpisanych do rejestru zabytków oraz w ich bezpośrednim otoczeniu mogą być prowadzone tylko za zezwoleniem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a ewentualna rozbiórka budynku o wartościach kulturowych może być dokonana tylko w uzasadnionych przypadkach za zgodą Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i po wykonaniu stosownej dokumentacji.

Należy przestrzegać zachowania i rewitalizacji zagospodarowania obiektów zabytkowych, zgodnie z ich pierwotnym przeznaczeniem i charakterem przestrzennym (tereny zagród wiejskich, park, aleja wysokich

drzew itp.). Dopuszcza się zmianę przeznaczenia pod warunkiem, że sprzyja to utrzymaniu obiektów dla przyszłych pokoleń.

W otoczeniu obiektów zabytkowych, szczególnie wpisanych do rejestru zabytków, należy unikać lokowania inwestycji mogących przyczynić się do pogorszenia wglądu i widoku na te obiekty i silnie ingerujących w krajobraz kulturowy oraz takich, których funkcja nie jest dostosowana do charakteru otoczenia (np. obiekty przemysłowe, magazyny, niektóre usługi itp.).

Szczególne znaczenie dla rozwoju gminy ma zagospodarowanie położonego w Prażmowie zabytkowego dworu – pałacyku Ryxów wraz z otoczeniem.

Za korzystne kierunki wykorzystania obiektów dworsko-parkowych i pałacowych objętych ochroną, uznaje się korzystanie z nich jako z ośrodków szkoleniowo-dydaktycznych, administracyjnych czy wypoczynkowo-turystycznych.

W odniesieniu do układu komunikacyjnego celem generalnym polityki przestrzennej, opartej na strategii zrównoważonego rozwoju jest stworzenie warunków dla sprawnego, bezpiecznego i ekonomicznego przemieszczania się osób i towarów, z jednoczesnym ograniczaniem konfliktów przestrzennych oraz uciążliwości dla środowiska.

Ze względu na strukturę przestrzenną gminy oraz stosunkowo niską intensywność jej zagospodarowania, za istotne uznaje się:

- stworzenie warunków dla rozwoju komunikacji zbiorowej,
- stworzenie warunków dla rozwoju ruchu pieszego i rowerowego.

Funkcjonalność planowanego przestrzennego układu komunikacyjnego gminy powinna mieć na celu:

- zapewnienie powiązań z krajowym i regionalnym systemami transportowymi oraz integracja z terenami sąsiednimi, w tym ze Stolicą;
- zaspokojenie potrzeb przewozowych mieszkańców (umożliwienie partycypacji w różnych formach aktywności- praca, nauka, usługi, wypoczynek) oraz potrzeb lokalnej gospodarki, w tym rolnictwa;
- poprawa standardów podróży (skrócenie czasu podróży) oraz warunków bezpieczeństwa ruchu,
- poprawa warunków ruchu pieszego i rowerowego;
- kształtowanie racjonalnych zachowań komunikacyjnych poprzez ułatwienie korzystania z komunikacji zbiorowej oraz promowanie ruchu pieszego i rowerowego, jako alternatywy dla ruchu samochodowego.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej dla zabudowy mieszkaniowej mają na celu kształtowanie czytelnej, zwartej struktury przestrzennej i dopełnianie układów urbanistycznych z dbałością o elementy kompozycji. Gmina Prażmów powinna dążyć do zachowania prymatu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w tym z usługami. Jednocześnie należy dążyć do:

- zapewnienia wysokiego standardu architektonicznego i wykończeniowego przestrzeni publicznych,
- I. ograniczenia lokalizacji zabudowy szeregowej i wielorodzinnej,
- II. ochrony krajobrazu kulturowego dawnych układów ruralistycznych i elementów dziedzictwa materialnego, w tym utrzymanie istniejących obiektów zespołów dworsko-parkowych oraz folwarcznych,
- III. kształtowania prawidłowych relacji pomiędzy zabudową związaną z produkcją rolną a zabudową mieszkaniową,

- IV. dążenia do poprawy dostępności infrastruktury społecznej (przedszkola, szkoły, place zabaw, skwery).
 - I. na terenach o funkcjach usługowych, obszary administracyjno-usługowe, istotnych ze względu na pełnienie funkcji obsługi mieszkańców gminy, gdzie zlokalizowane są m.in. instytucje i obiekty użyteczności publicznej oraz punkty handlowo-usługowe w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej należy szczególnie zwracać uwagę na:
- V. rozwój funkcji usługowych w centrum administracyjnym gminy oraz dążenie do kształtowania lokalnych centrów usługowych w poszczególnych miejscowościach,
- VI. rozwój usług równoległy do rozwoju zabudowy i przyrostem liczby mieszkańców,
- VII. kształtowanie czytelnej, zwartej struktury przestrzennej i dopełnianie układów urbanistycznych,
- VIII. zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej (układ drogowy, komunikacja zbiorowa, infrastruktura pieszka i rowerowa itp.).

Ponadto na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują przepisy odrębne, w tym ustawa Prawo wodne. Na terenie leżącym w granicach występowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obowiązują zakazy wynikające z art. 77 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne obejmujące:

- gromadzenie ścieków nawozów naturalnych, środków chemicznych a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody oraz
- prowadzenie przetwarzania odpadów w szczególności ich składowanie oraz lokalizowanie nowych cmentarzy.

W przypadku lokalizowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią m.in. nowych obiektów budowlanych niezbędne jest uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego zgodnie z art. 390 ust. 1 ustawy Prawo wodne.

Tereny znajdujące się w ramach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią podlegają określonemu zagospodarowaniu, gdzie zgodnie z art. 166 ust. 10 ustawy Prawo wodne planowane zagospodarowanie nie może m.in. naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym czy stanowić zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi czy środowiska oraz utrudniać zarządzanie ryzykiem powodziowym.

Docelowe zagospodarowanie tych terenów powinno prowadzić do zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego, a w jego zakresie do unikania wzrostu dalszej zabudowy na terenach zagrożonych powodzią.

VI. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań.

Terytorialne ukierunkowanie Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego w momencie przygotowywania niniejszej strategii jest również w fazie aktualizacji i dostosowania do nowego kształtu polityki spójności UE 2021-2027 (redukcja z 11 do 5 celów). Program regionalny wspierać będzie realizację celów polityki spójności, do których należą:

1. Bardziej inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej

. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetyki, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, przystosowania się do zmiany klimatu oraz zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem

3. Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności i udoskonaleniu regionalnych połączeń teleinformatycznych

4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym dzięki wdrażaniu Europejskiego filaru praw socjalnych

5. Europa bliżej obywateli dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych w ramach inicjatyw lokalnych.

Tym samym przejawy polityki rozwoju ukierunkowanej terytorialnie jakimi są obszary strategicznej interwencji mogą jeszcze ulec pewnym modyfikacjom.

Zgodnie z definicją ustawową, obszar strategicznej interwencji (OSI) to określony w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych, lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych czy przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne albo w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, czy też rozwiązania regulacyjne.

Inteligentna specjalizacja województwa mazowieckiego opiera się na czterech interdyscyplinarnych obszarach tematycznych, w oparciu o które realizowany jest proces przedsiębiorczego odkrywania, prowadzący do identyfikacji wyzwań i tworzenia narzędzi wsparcia. Obszary inteligentnej specjalizacji poddano przeglądowi i aktualizacji w oparciu o doświadczenia we wdrażaniu poprzedniej edycji RIS. Po aktualizacji obszary inteligentnej specjalizacji Mazowsza to:

- bezpieczna żywność (BEZY),
- inteligentne systemy w przemyśle i infrastrukturze (INSPI),
- nowoczesny ekosystem biznesowy (NEKO),
- wysoka jakość życia (WOJAŻ).

źródło: <https://innowacyjni.mazovia.pl/>

Opierając się o dane z diagnozy oraz o model funkcjonalno-przestrzenny dla gminy Prażmów szczególnego znaczenia nabierają dla gminy Prażmów szczególne znaczenie mają dwa strategiczne obszary:

1. Przede wszystkim WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA.

Obszar koncentruje się na rozwiązaniach ukierunkowanych na rozwój kapitału społecznego i ludzkiego, przeciwdziałanie negatywnym skutkom polaryzacji rozwojowej regionu oraz wdrażanie innowacji społecznych, a także zapewnienie dostępu do zindywidualizowanej medycyny i profilaktyki chorób, włączenie społeczne. Obejmuje innowacje przyczyniające się do poprawy jakości życia mieszkańców województwa mazowieckiego w zakresie:

- edukacji,
- zdrowia,
- bezpieczeństwa,
- środowiska pracy,
- spędzania czasu wolnego.

2. Rolnictwo i BEZPIECZNA ŻYWNOSĆ.

Obszar koncentruje się na zapewnianiu wysokiej jakości produktów rolno-spożywczych, bezpiecznych dla konsumentów i dla środowiska. Może to być osiągnięte m.in. poprzez doskonalenie produktów i procesów związanych z ich wytwarzaniem, przetwarzaniem, przechowywaniem, dystrybucją i utylizacją. Obszar obejmuje rozwiązania wpływające na jakość i bezpieczeństwo żywności, m.in. w zakresie:

- technik upraw i hodowli (w tym rolnictwa precyzyjnego),
- nawozów, środków ochrony roślin, pasz, leków weterynaryjnych,

- maszyn, urządzeń oraz narzędzi dla rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego,
- formulacji produktów spożywczych i doskonalenia procesów technologicznych,
- badania jakości produktów rolno-spożywczych,
- przechowywania i dystrybucji żywności (w tym także opakowania).

Jednak pandemia COVID-19 uświadomiła, że obszary oddalone od Stolicy mogą być nie tylko korzystnymi miejscami zamieszkania, ale też pracy czy prowadzenia działalności gospodarczej opartej o Internet. Dlatego dla rozwoju gminy Prażmów, w kontekście doświadczenia ostatniego roku ważnymi obszarami strategicznej interwencji stają się także:

3. Nowoczesny ekosystem biznesowy

Obszar koncentruje się na rozwiązaniach technologicznych, procesach oraz usługach instytucji otoczenia biznesu, które korzystnie wpływają na oddziaływania pomiędzy biznesem a jego otoczeniem. Obejmuje m.in.:

- ograniczanie negatywnego wpływu działalności gospodarczej na środowisko (np. poprzez redukcję ilości emitowanych odpadów i zanieczyszczeń, zagospodarowanie odpadów i produktów ubocznych, dążenie do transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii),
- zapewnienie kompleksowej oferty usług rozwojowych (np. świadczonych przez regionalnych animatorów rozwoju gospodarczego lub instytucje otoczenia biznesu działające na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności), ułatwiających dostęp do kapitału, infrastruktury i zasobów wiedzy niezbędnych do rozwoju i wzrostu aktywności innowacyjnej przedsiębiorstw,
- rozwój usług sektora kreatywnego w zakresie działalności twórczej o charakterze użytkowym,
- poprawę dostępu do infrastruktury B+R oraz rozwój oferty prac badawczo rozwojowych realizowanych na potrzeby przedsiębiorców.

4. Inteligentne systemy w przemyśle i infrastrukturze

Obszar koncentruje się na rozwiązaniach technologicznych prowadzących do optymalizacji, automatyzacji, adaptacyjności lub autonomizacji oraz zapewniania bezpieczeństwa procesów związanych z funkcjonowaniem przedsiębiorstw i infrastruktury. Obejmuje m.in. wdrożenia innowacji w zakresie:

- zarządzania, sterowania i monitorowania procesów technologicznych (np. diagnostyki przedusterkowej i utrzymania ruchu),
- zastosowań sztucznej inteligencji i Internetu rzeczy w przemyśle i infrastrukturze (np. w zakresie zarządzania relacjami pomiędzy urządzeniami, maszynami lub obiektami infrastrukturalnymi),
- efektywnego gospodarowania zasobami materialnymi i energetycznymi (np. sieci inteligentne, magazynowanie energii),
- usprawniania procesów decyzyjnych związanych z funkcjonowaniem przedsiębiorstw,
- transformacji gospodarki w kierunku Przemysłu 4.0,
- „budynków inteligentnych” i „miast inteligentnych”.

VII. SPÓJNOŚĆ STRATEGII Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU

Strategia Rozwoju Gminy Prażmów na lata 2015-2024, z perspektywą do roku 2028 jest spójna z dokumentami strategicznymi szczebla unijnego, krajowego, regionalnego i ponadlokalnego.

1. Europa 2020;

Strategia Europa 2020 obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:

- rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
- rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Strategia skupia się na docelowych wskaźnikach obejmujących m.in.:

- wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat powinien wynosić 75%;
- liczbę osób przedwcześnie kończących naukę szkolną należy ograniczyć do 10%, a co najmniej 40% osób z młodego pokolenia powinno zdobywać wyższe wykształcenie;
- liczbę osób zagrożonych ubóstwem należy zmniejszyć o 20 mln.

Strategia Rozwoju Gminy Prażmów poprzez szczególny nacisk na rozwój kapitału społecznego oraz zrównoważony, prowadzony z poszanowaniem środowiska naturalnego, rozwój gospodarki gminy, pośrednio, w ramach swojej właściwości terytorialnej wpisuje się w cele Europa 2020.

2. Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.);

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – SOR, przyjęta przez Radę Ministrów 14 lutego 2017 r. jest obowiązującym, kluczowym dokumentem państwa polskiego w obszarze średnio- i długofalowej polityki gospodarczej. Formułuje nową wizję i model rozwoju kraju będące odpowiedzią na wyzwania stojące przed polską gospodarką. Wyzwania te określono formułą pięciu pułapek rozwojowych: średniego dochodu, braku równowagi, przeciętnego produktu, demograficznej oraz słabości instytucjonalnej. Niezależnie od nich za bariery dla rozwoju Państwa uznano rozwarstwienie społeczne i utrzymujące się zróżnicowania przestrzenne w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego.

W Strategii zawarte są rekomendacje dla polityk publicznych. Stanowi ona też podstawę dla zmian w systemie zarządzania rozwojem, w tym obowiązujących dokumentów strategicznych (strategii, polityk, programów). Aktualnie trwają prace nad przygotowaniem nowych, zintegrowanych strategii rozwoju, które posłużą do realizacji założonych celów i uszczegółowienia zapisów SOR.

SOR zmierza do zmiany struktury gospodarki na rzecz uczynienia jej bardziej innowacyjną, efektywnie wykorzystującą zasoby kapitału rzeczowego i ludzkiego. Na podkreślenie zasługuje dążenie do zwiększenia odpowiedzialności instytucji państwa za kształtowanie procesów gospodarczych, społecznych i terytorialnych.

Polityka regionalna doprowadzić ma do zwiększenia efektywności interwencji publicznej, w szczególności w odniesieniu do słabszych regionów, podregionów, miast i obszarów wiejskich, nie rezygnując jednak z wykorzystania potencjałów terytoriów wysoko rozwiniętych.

Głównym celem SOR jest „Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym”. Oczekiwanym efektem realizacji Strategii będzie wzrost zamożności Polaków oraz zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Najważniejszym zakładanym rezultatem będzie zwiększenie przeciętnego dochodu gospodarstw domowych do 76-80% średniej UE do roku 2020, a do roku 2030 r. zbliżenie do poziomu średniej UE, przy jednoczesnym dążeniu do zmniejszania dysproporcji w dochodach między poszczególnymi regionami.

W Strategii wyszczególniono także cele szczegółowe:

I. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną (obszary: Reindustrializacja, Rozwój innowacyjnych firm, Małe i średnie przedsiębiorstwa, Kapitał dla rozwoju, Ekspansja zagraniczna);

II. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony (obszary: Spójność społeczna, Rozwój zrównoważony terytorialnie);

III. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu (obszary: Prawo w służbie obywatelom i gospodarce, Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem, E-państwo, Finanse publiczne, Efektywność wykorzystania środków UE)

oraz obszary wpływające na osiągnięcie celów Strategii: Kapitał ludzki i społeczny, Cyfryzacja, Transport, Energia, Środowisko, Bezpieczeństwo Narodowe.

Oczekiwanym efektem realizacji SOR będzie wzrost zamożności Polaków oraz zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Z punktu widzenia całej gospodarki najważniejsze oczekiwane efekty długookresowe to przede wszystkim zmiana struktury PKB Polski w wyniku zwiększenia roli innowacji w jego tworzeniu, co powinno przyczynić się do szybszej konwergencji dochodów Polaków do poziomu średniej UE. Pod tym względem kierunki działań przyjęte w niniejszej strategii w pełni wpisują się w założenia i kierunki SOR.

3. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

W KSRR 2030 odzwierciedlenie znajdują postanowienia SOR określone w filarze rozwój społecznie i terytorialnie zrównoważony. Projekt KSRR 2030 został poddany szerokim konsultacjom społecznym. Dokument przedstawia cele polityki regionalnej oraz działania i zadania, jakie do ich osiągnięcia powinien podjąć rząd, samorządy: wojewódzkie, powiatowe i gminne oraz pozostałe podmioty uczestniczące w realizacji tej polityki w perspektywie roku 2030.

Dokument określa systemowe ramy prowadzenia polityki regionalnej zarówno przez rząd wobec regionów, jak i wewnątrzregionalne. Odegra on w nadchodzących latach ważną rolę w procesie programowania środków publicznych, w tym funduszy UE.

KSSR 2030 r. kładzie nacisk na zrównoważony rozwój całego kraju, czyli zmniejszanie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego różnych obszarów, głównie miejskich i wiejskich.

W strategii przewidziano skuteczniejszą identyfikację potrzeb rozwojowych wszystkich obszarów kraju, a także efektywniejsze rozpoznanie zasobów jakimi dysponują, wskazanie wyzwań i barier rozwojowych. Takie podejście przełoży się na lepsze dopasowanie narzędzi interwencji (np. programów) do możliwości i potencjałów rozwojowych poszczególnych obszarów kraju.

Jednym z celów KSRR jest zapewnienie większej spójności rozwojowej Polski przez wsparcie obszarów słabszych gospodarczo. Dlatego w dokumencie wskazano obszary strategicznej interwencji (OSI), które otrzymają szczególne wsparcie (będą to obszary zagrożone trwałą marginalizacją, miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, Śląsk i tereny Polski wschodniej).

Strategia wspiera konkurencyjność regionów i zakłada kontynuację działań zmierzających do podniesienia jakości kapitału ludzkiego i społecznego oraz rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności. W związku z tym wszystkie cele rozwojowe Gminy Prażmów są w pełni zgodne z tym dokumentem,

Na podkreślenie w kontekście niniejszej strategii zasługuje fakt, że w dokumencie KSRR przewidziano zwiększenie roli i odpowiedzialności samorządów lokalnych jako podmiotów decydujących o polityce rozwoju w skali lokalnej.

4. Raport „Polska 2030. Wyzwania rozwojowe;

Raport Polska 2030. Wyzwania rozwojowe, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, lipiec 2009.

Podstawą diagnostyczną dla przygotowywanych krajowych strategii rozwoju jest Raport Polska 2030. Wyzwania rozwojowe, prezentujący wyzwania i rekomendacje w kluczowych dla rozwoju obszarach funkcjonowania państwa. Jedną z głównych rekomendacji raportu jest stwierdzenie, że polityka gospodarcza musi się odnaleźć wobec jednoczesnych wyzwań w zakresie likwidacji „zapóźnień” i wspierania kreacji nowych przewag konkurencyjnych. Dlatego obok wspierania biegunów wzrostów (czyli procesów polaryzacyjnych), trzeba przede wszystkim stworzyć warunki dla dyfuzji – tego wszystkiego, co będzie sprzyjało wyrównywaniu szans edukacyjnych, zwiększało dostępność transportową każdego miejsca w kraju, likwidowało groźbę wykluczenia cyfrowego, poprawiało poziom integracji społecznej, budowało solidarność pokoleń, dawało poczucie możliwości urzeczywistnienia własnych aspiracji.

Strategia Rozwoju Gminy Prażmów poprzez swoje założenia, a przede wszystkim nadrzędny cel rozwoju Gminy w kierunku poprawy warunków życia mieszkańców, tworzenia idealnych warunków do osiedlania się i budowania nowych więzi społecznych oraz rozwój wysokiej jakości usług publicznych wychodzi naprzeciw wskazanym wyzwaniom rozwojowym.

5. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030;

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, przyjęta przez Radę Ministrów 13 grudnia 2011 r.

Ramy przestrzenne dla prowadzenia polityki rozwoju w Polsce, w tym realizacji poszczególnych strategii rozwojowych stanowi koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju (Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030). Jest to główny dokument strategiczny kreujący ład przestrzenny w Polsce oraz porządkujący zagadnienia związane z rozwojem – w którym przestrzeń traktowana jest jako płaszczyzna odniesienia dla działań rozwojowych.

Zastosowane w KPZK 2030 zintegrowane podejście do zagadnień rozwoju powoduje, że przestrzeń kraju widziana jest jako obszar różnicowania przebiegu i efektów procesów społeczno-gospodarczych, środowiskowych i kulturowych. Procesy te w dużej mierze są niezależne od istniejących struktur administracyjnych zarządzania procesami rozwojowymi. Wymaga to odejścia w ramach polityki przestrzennej od tradycyjnie definiowanych obszarów interwencji: np. obszary wiejskie – miasto, na rzecz zindywidualizowanego podejścia do różnych terytoriów wyznaczanych na podstawie cech społeczno-gospodarczych i przestrzennych w ujęciu dynamicznym.

Ze względu na strategiczną rolę dokumentu KPZK 2030 nie formułuje ustaleń i zaleceń odnoszących się do przygotowania i wyznaczania programów zadań celu publicznego o charakterze inwestycyjnym, pozostawiając to, jak wspomniano powyżej, dokumentom strategicznym i realizacyjnym pozostającym domeną poszczególnych ministrów oraz jednostek samorządu terytorialnego.

Strategia Rozwoju Gminy Prażmów poprzez swoje założenia, a przede wszystkim wskazanie celów rozwojowych i kluczowych zamierzeń inwestycyjnych wpisuje się w tą nową koncepcję kształtowania polityki przestrzennej.

6. Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019-2022

W sierpniu 2019 roku uchwałą nr 82 Rady Ministrów ogłoszony został Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019-2022. W dokumencie określone zostały cele i kierunki działań oraz zadania w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, warunki i sposób finansowania planowanych działań oraz harmonogram ich realizacji. Jego głównym celem jest: „Stworzenie warunków dla zapewnienia efektywnej ochrony i opieki nad zabytkami”. Zgodnie z założeniami twórców programu będzie on realizowany poprzez trzy cele szczegółowe, którym przypisano odpowiednie kierunki działań oraz zadania i projekty, dla których z kolei określono harmonogram wskaźników realizacji.

Koordinację programu na lata 2019-2022 powierzono Narodowemu Instytutowi Dziedzictwa, który ma za zadanie dążyć do aktywizacji i zaangażowania w podejmowane działania jak największej liczby podmiotów zajmujących się ochroną zabytków i opieką nad zabytkami w Polsce.

Jednym z kierunków działań programu jest wzmocnienie systemu ochrony dziedzictwa kulturowego na poziomie lokalnym. W ramach tego kierunku planowana jest realizacja zadań, których bezpośrednimi interesariuszami są przedstawiciele samorządów. Szczególnie istotny z punktu widzenia Gminy Prażmów jest Kierunek działania 1.1: Wzmocnienie systemu ochrony na poziomie lokalnym i Zadanie 1.1.3: Merytoryczne wsparcie procesu planowania i rewitalizacji w gminach. Niniejsza strategia w pełni wpisuje się w Krajowy program, a szczegółowe rozwiązania niezbędne do zapobiegania zagrożeniom dla zabytków, zapewnienia im ochrony przy realizacji inwestycji oraz przywracania zabytków do jak najlepszego stanu oraz przeznaczenie i zasady zagospodarowania terenu uwzględniające opiekę nad zabytkami opisano w części poświęconej modelowi struktury funkcjonalno-przestrzennej wraz z ustaleniami i rekomendacjami w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie.

7. Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2030

Załącznik do Uchwały nr 158/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r. Z uwagi na duże zróżnicowanie przestrzenne rozwoju województwa mazowieckiego, konieczne jest prowadzenie polityki zmniejszającej te dysproporcje. Nadrzędnym (głównym) celem Strategii jest zatem spójność terytorialna, rozumiana jako zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim oraz wzrost znaczenia Obszaru Metropolitalnego Warszawy w Europie, co w konsekwencji przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców.

Oprócz celu priorytetowego w dokumencie przyjęto trzy cele strategiczne: Wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii, Poprawę dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego, Poprawę jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki.

Dla Gminy Prażmów szczególnie istotne są dwa poniższe cele strategiczne:

- Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego, w tym realizacji działań w kierunku:
 - Zwiększenia dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu;
 - Spójności wewnątrzregionalnej – koncentracji na najbardziej zapóźnionych podregionach;
 - Rozwoju form transportu przyjaznych dla środowiska i mieszkańców;
 - Zapobiegania nadmiernej suburbanizacji i kreowania ładu przestrzennego;
- Poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki, tym realizacji działań w kierunku:
 - Rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego;

- Aktywizacji rezerw rynku pracy oraz działania na rzecz poprawy sytuacji demograficznej;
- Wzrostu wykorzystania zasobów ludzkich poprzez zwiększenie mobilności zawodowej i przestrzennej;
- Przeciwdziałania zjawisku wykluczenia społecznego, integracja społeczna;
- Wyrównania szans edukacyjnych;
- Podnoszenia standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej oraz działania na rzecz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa publicznego.

Strategia Rozwoju Gminy Prażmów poprzez swoje założenia, a przede wszystkim wskazanie celów rozwojowych i kluczowych zamierzeń inwestycyjnych wpisuje się w strategię województwa.

8. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Piaseczyńskiego;

Przyjęta uchwałą nr XV/12/04 z dn. 27.02.2004 r.

Strategia powiatu dąży do ograniczenia zagrożeń przy maksymalnym wykorzystaniu szans, wynikających z obecnych i przyszłych uwarunkowań rozwoju. Jednym z głównych uwarunkowań rozwoju jest przewidywany dynamiczny rozwój Warszawy i wyważony rozwój całego Obszaru Metropolitalnego Warszawy. Proces urbanizacji powiatu piaseczyńskiego należy ukierunkować na rozwój funkcji mieszkaniowej i turystyczno-rekreacyjnej oraz drobnej i średniej przedsiębiorczości przy zachowaniu wysokich standardów środowiska przyrodniczego.

Strategia Rozwoju Gminy Prażmów poprzez swoje założenia, a przede wszystkim w części kluczowych zamierzeń inwestycyjnych wpisuje się w kierunki działań dla powiatu.

9. Lokalne dokumenty planistyczne i strategiczne

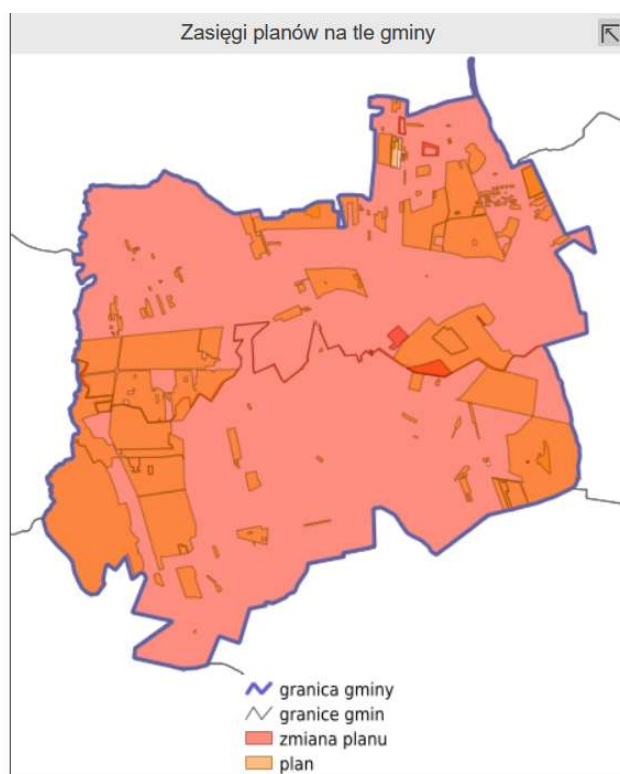
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Prażmów. Studium, zatwierdzone uchwałą Rady Gminy Nr XXXII.291.2017 Rady Gminy Prażmów z dnia 1 czerwca 2017 roku, określa podstawowe kierunki zagospodarowania dla Gminy. Biorąc za podstawę rozpoznane, w trybie sporządzania studium, uwarunkowania określa się następujące wskazania rozwoju zagospodarowania przestrzennego dla gminy Prażmów:

- Planowana struktura funkcjonalna – przestrzena gminy Prażmów sankcjonuje obecny przestrzenny rozkład funkcji, a także intensywność i kierunki przemian przestrzennych, związanych z położeniem w obszarze metropolitalnym Warszawy.
- Na terenie gminy Prażmów planuje się przede wszystkim rozwój funkcji mieszkaniowej wraz z towarzyszącymi usługami, a także rozwój funkcji turystycznej, działalności gospodarczej,

usług sportu i rekreacji, infrastruktury społecznej. Jednocześnie promuje się rozwój usług, w tym także produkcyjnych.

Studium nie odnosi się bezpośrednio do działań związanych z realizacją strategii, przy czym niniejsza strategia uwzględnia proponowane w Studium kierunki rozwoju zagospodarowania przestrzennego Gminy Prażmów.

W zasadzie cała gmina jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego!

Źródło: <https://prazmow.e-mapa.net/wykazplanow/>

Pełna lista uchwalonych i będących w trakcie ewentualnych zmian planów dostępna jest w Biuletynie Informacji Publicznej gminy Prażmów: <http://www.bip.prazmow.pl> oraz <https://prazmow.e-mapa.net/wykazplanow/>.

Niniejsza strategia pozostaje w zgodzie z miejscowymi planami zagospodarowania, ponieważ są one podstawowymi aktami prawnymi służącymi do realizacji polityki przestrzennej na obszarze gminy. Niosą one za sobą szereg skutków zarówno prawnych, ekonomicznych, środowiskowych jak i społecznych a jedną z podstawowych funkcji planów jest koordynacja aktywności inwestycyjnej na obszarach objętych planami oraz koordynacja ze względu na wykonywanie tych właśnie aktywności poprzez określone osoby lub jednostki

10. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Prażmów na lata 2015-2024

Wizją Programu Rewitalizacji i naczelnym celem planowanej rewitalizacji jest poprawa poziomu życia zarówno mieszkańców rewitalizowanych części, jak i całej Gminy. Wszystkie planowane działania muszą zmierzać do ożywienia społecznego, gospodarczego, poprawę poziomu funkcjonalnego infrastruktury służącej mieszkańcom, a także wzrost konkurencyjności rewitalizowanego obszaru, przynajmniej w regionie.

W celu porządkującym wszystkie bardziej już szczegółowe cele i działania w ramach niniejszego programu podzielono je ze względu na przeważające ich cechy na trzy różne sfery działań:

1. Sferze społecznej
2. Sferze gospodarczej
3. Sferze urbanistycznej.

Program Rewitalizacji wobec niniejszej Strategii stanowi dokument szczegółowy i uwzględnia kierunki rozwoju Gminy Prażmów wyrażone w Strategii.

VIII. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITOROWANIA STRATEGII

1. SYSTEM WDRAŻANIA STRATEGII GMINY PRAŻMÓW

Przygotowanie strategii rozwoju Gminy Prażmów to pierwszy krok strategicznego zarządza Gminą. Ów dokument należy następnie zatwierdzić, czego powinna dokonać Rada Gminy Prażmów, a następnie przejść do jego realizacji. Po przeprowadzeniu kolejnych etapów strategii należy monitorować jej wdrażanie, a także przeprowadzić jej ocenę (ewaluację), po której może być konieczność wykonania aktualizacji strategii.

Strategia Rozwoju Gminy Prażmów wskazuje najistotniejsze kierunki rozwoju gminy oraz sposoby ich osiągania. System jej wdrażania powinno oprzeć się o podstawowe założenia w systemach zarządzania projektami, które mówią o tym, że najistotniejszą rolę pełni kierownik projektu. Taką osobą w Gminie Prażmów powinien być Wójt Gminy, który będzie sprawował kontrolę nad podejmowanymi działaniami, a także ponosił odpowiedzialność za realizację strategii. Wójt Gminy powinien być wsparty specjalnie powołanym Zespołem do spraw Wdrażania Strategii. Wszelkie problemy w realizacji Strategii będą natychmiast zgłaszane Wójtowi, w celu omówienia i rozwiązania zaistniałej sytuacji.

Cele bezpośrednie i pośrednie zapisane w dokumencie będą realizowane poprzez konkretne wydziały Gminy Prażmów, jak również jednostki podległe Urzędowi. Wymieniony wcześniej Zespół ds. Wdrażania Strategii powinien być zwoływany co najmniej raz w roku i odpowiadać za przygotowanie sprawozdania z realizacji Strategii Rozwoju Gminy za poprzedni rok. W dokumencie powinny znaleźć się następujące informacje:

- zadaniach zakończonych
- stopniu zaawansowania rozpoczętych prac
- zadaniach, które się nie rozpoczęły wraz z podaniem przyczyny opóźnienia
- Wnioski z realizacji Strategii Rozwoju Gminy
- Propozycje zmian w dokumencie

Przygotowane sprawozdanie będzie przedstawiane Wójtowi i Radzie Gminy.

2. MONITORING I EWALUACJA STRATEGII ROZWOJU GMINY

Monitoring i ewaluacja są nieodłącznymi elementami procesu planowania strategicznego oraz realizacji założonych działań. Proces ten dotyczy głównie gromadzenia danych, ich analizy i interpretacji, co z kolei pozwala ocenić stopień realizacji Strategii oraz wprowadzić ewentualne zmiany i korekty.

Celem systemu monitorowania i ewaluacji jest:

- ocenianie skuteczności Strategii,

– dostarczenie informacji niezbędnych do ewaluacji i w konsekwencji podjęcia decyzji o aktualizacji Strategii w całości bądź jej części.

Monitorowanie Strategii Rozwoju Gminy Prażmów powinno się odbywać raz w roku poprzez sporządzenie przez Zespół ds. Wdrażania Strategii sprawozdania z realizacji Strategii.

Proces ewaluacji, czyli pomiaru osiągniętego rezultatu i oceny skuteczności wykorzystania nakładów użytych do realizacji Strategii, a także sprawdzenia czy podjęte decyzje są prawidłowe i zbierania informacji pomocnych w podejmowaniu kolejnych decyzji, powinien odbyć się dwukrotnie. Pierwsza ewaluacja powinna zostać przeprowadzona mniej więcej w połowie okresu obowiązywania Strategii, czyli w 2020/21 roku oraz na zakończenie okresu strategicznego, czyli w 2024 i 2028 roku.

Ewaluację najlepiej przeprowadzać analizując wyniki, czyli sprawdzać i analizować w jakim stopniu założony wynik został zrealizowany. Dzięki temu ocenimy stopień przybliżania się do misji i wizji określonych w Strategii.

Do oceny stopnia realizacji Strategii Rozwoju Gminy Prażmów będzie służył indywidualny pakiet wskaźników dla Gminy, które powinny być zrealizowane do w danym czasie.

Tabela 6 . Wskaźniki realizacji Strategii Rozwoju Gminy Prażmów

Wskaźnik	Wartość	Docelowy rok osiągnięcia wskaźnika
Utworzenie sieci kanalizacyjnej		2028
Zwiększenie sieci wodociągowej (stan bazowy: 2015)	30%	2024
Zwiększenie sieci szerokopasmowego Internetu (rocznie, stan bazowy: 2015)	10%	2024
Powstanie placówki edukacyjnej (szkoły podstawowej / gimnazjum / przedszkola)	3	2024
Utworzenie placówki wsparcia dziennego dla osób niepełnosprawnych	2	2025
Wzrost organizacji zajęć sportowych i rekreacyjnych (rocznie, stan bazowy: 2015)	20%	2024
Powstanie placówki dla osób starszych	1	2024
Powołanie Ośrodka Kultury	1	2026
Organizacja corocznych pikników i festynów na terenie Gminy o zasięgu gminnym i	3 w roku	2024

minimalnej liczbie uczestników równej 1000 osób		
Powstanie nowych stowarzyszeń na terenie Gminy	10	2024
Wzrost ilości dróg utwardzonych (rocznie, stan bazowy: 2016)	20%	2024
Modernizacja istniejących dróg (corocznie, stan bazowy: 2016)	10%	2024
Utworzenie gminnej komunikacji	1	2022
Utworzenie tras rekreacyjnych w otulinie Chojnowskiego Parku Krajobrazowego	4	2020
Opracowanie planów zagospodarowania przestrzennego z wyznaczonymi terenami pod inwestycje	5	2024
Opracowanie corocznego planu marketingowego w zakresie promocji turystyki Gminy Prażmów	1 rocznie	2024

SPIS TABEL I RYSUNKÓW

Rysunek 1. Mapa Uwarunkowania – infrastruktura techniczna (Studium zagospodarowania..)	7
Rysunek.2 Mapa zasięgu Chojnowskiego Parku Krajobrazowego i otuliny na terenie Gminy Prażmów	9
Rysunek 3. Liczba ludności w Gminie Prażmów w latach 2009 - 2020	10
Rysunek 4. Struktura wieku mieszkańców Gminy Prażmów w 2019 roku	11
Tabela 1. Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym (do lat 17), produkcyjnym i poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców Gminy Prażmów i powiatu piaseczyńskiego w latach 2014-2020.	12
Tabela 2. Liczba izb w Gminie Prażmów w latach 2018-2019	13
Tabela 3 Odsetek zasobów mieszkaniowych wyposażonych w instalacje techniczno-sanitarne w Gminie Prażmów i powiecie piaseczyńskim (dane GUS).	13
Rysunek 5. Struktura płci respondentów	16
Rysunek 6 Struktura wieku respondentów	16
Rysunek 7 Miejsce zamieszkania respondentów	17
Rysunek 8 Ocena stanu dróg w Gminie Prażmów	18
Rysunek 9. Ocena chodników w Gminie Prażmów	18
Rysunek 10 Ocena ścieżek rowerowych	19
Rysunek 11 Ocena oświetlenia w Gminie Prażmów	19
Rysunek 12. Ocena komunikacji publicznej w Gminie Prażmów	19
Rysunek 13. Ocena stanu kanalizacji sanitarnej w Gminie Prażmów	20
Rysunek 14 Ocena wodociągów w Gminie Prażmów	20
Rysunek 15 Ocena bezpieczeństwa mieszkańców w Gminie Prażmów	21
Rysunek 16 Ocena dostępu do kultury w Gminie Prażmów	21
Rysunek 17. Ocena edukacji przedszkolnej w Gminie Prażmów	21
Rysunek 18 Ocena jakości szkolnictwa podstawowego w Gminie Prażmów	22
Rysunek 19. Ocena jakości nauczania w gimnazjach w Gminie Prażmów	22
Rysunek 20. Ocena pomocy społecznej	23
Rysunek 21. Ocena stanu środowiska naturalnego w Gminie Prażmów	23
Rysunek 22. Ocena wizerunku i estetyki Gminy Prażmów	23
Rysunek 23. Ocena dostępności obiektów handlowych i usługowych w Gminie Prażmów	24
Rysunek 24. Ocena możliwości uprawiania sportu i czynnej rekreacji w Gminie Prażmów	24
Rysunek 25. Ocena lokalnego rynku pracy w Gminie Prażmów	24
Rysunek 26. Ocena dostępności Internetu w Gminie Prażmów	25
Rysunek 27. Ocena aspektów z potencjałem rozwojowym w Gminie Prażmów	25
Tabela 4. Analiza SWOT dla Gminy Prażmów	27
Tabela 5. Macierz celów Gminy Prażmów	34

Tabela 6 . Wskaźniki realizacji Strategii Rozwoju Gminy Prażmów	57
---	----

WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY GMINY PRAŻMÓW NA LATA 2015-2024 - MONITORING DZIAŁAŃ PRIORYTETOWYCH

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO STRATEGII ROZWOJU GMINY PRAŻMÓW 2015-2024 Z PERSPEKTYWĄ DO 2028 ROKU

1. Infrastruktura drogowa

Zadanie nr, stan realizacji		NAZWA ZADANIA / PROJEKTU INWESTYCYJNEGO	PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ZADANIA/PROJEKTU W LATACH 2015-2024			
			OGÓŁEM	Z TEGO		
				BUDŻET GMINY	FUNDUSZE UE	INNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1		2	14	15	16	17
1.	ZREALIZOWANO	Odbudowa nawierzchni drogi Gabryelin-Biały Ług ul. Zielonych Sosien	160 000,00 zł	160 000,00 zł		
2.	ZREALIZOWANO	Odbudowa nawierzchni drogi w Kolonii Gościeńczyce ul. Główna	180 000,00 zł	180 000,00 zł		
3.	ZREALIZOWANO	Odbudowa nawierzchni Uwieliń - Bronisławów	67 500,00 zł	675 000,00 zł		
4.	ZREALIZOWANO	Budowa drogi Zawodne ul. Słoneczna	190 000,00 zł	90 000,00 zł	100 000,00 zł	
5.	ZREALIZOWANO	Budowa drogi w Dobrzenicy ul. Żurawia	320 000,00 zł	120 000,00 zł	200 000,00 zł	
6.	ZREALIZOWANO	Budowa oświetlenia ulicznego Prażmów ul. Kołczatki	20 000,00 zł	20 000,00 zł		
7.	ZREALIZOWANO	Budowa oświetlenia ulicznego Nowy Prażmów ul. Leśna	50 000,00 zł	15 000,00 zł	35 000,00 zł	
8.	ZREALIZOWANO	Budowa drogi tłucznem Jeziórko ul. Jutrzenki	42 000,00 zł	42 000,00 zł		

9.	ZREALIZOWA NO	Modernizacja drogi w Wilczej Wólce ul. Grójecka	525 000,00 zł	135 000,00 zł	390 000,00 zł	
10.	ZREALIZOWA NO	Budowa drogi w Woli Prażmowskiej ul. Południowa	830 000,00 zł	230 000,00 zł	600 000,00 zł	
11.	ZREALIZOWA NO	Budowa oświetlenia przy drodze Nowe Wągradno - Chosna ul. Wschodnia	68 000,00 zł	18 000,00 zł	50 000,00 zł	
12.	ZREALIZOWA NO	Budowa drogi Nowy Prażmów ul. Zachodnia	120 000,00 zł	50 000,00 zł	70 000,00 zł	
13.	ZREALIZOWA NO	Budowa oświetlenia przy ul. Dębowej w Woli Wągradzkiej	30 000,00 zł	30 000,00 zł		
14.	ZREALIZOWA NO	Modernizacja drogi w Uwielinach ul. Szlacheckiej	160 000,00 zł	50 000,00 zł	110 000,00 zł	
15.	ZREALIZOWA NO	Modernizacja drogi w Krępie ul. Dojazdowej	180 000,00 zł	60 000,00 zł	120 000,00 zł	
16.	ZREALIZOWA NO	Modernizacja drogi w Zawodnem ul. Miła	157 000,00 zł	47 000,00 zł	110 000,00 zł	
17.	ZREALIZOWA NO	Budowa tłucznem drogi w Krupiej Wólce	42 000,00 zł	42 000,00 zł		
18.	ZREALIZOWA NO	Budowa oświetlenia przy ul. Polnej w Łosiu	40 000,00 zł	15 000,00 zł	35 000,00 zł	
19.	W TRAKCIE	Modernizacja mostu na rzece Zielonej w Uwielinach	420 000,00 zł	120 000,00 zł	300 000,00 zł	
20.	W TRAKCIE	Budowa chodnika wzdłuż ul. Słonecznej w Wągradnie	50 000,00 zł	15 000,00 zł	35 000,00 zł	
21.	W CZĘŚCI ZREALIZOWANO	Modernizacja łoś ul. Spółdzielcza	225 000,00 zł	95 000,00 zł	130 000,00 zł	
22.	ZREALIZOW NO W CZĘŚCI	Budowa drogi Błonie - Wola Prażmowska ul. Błońskiej do ul. Dębowej	350 000,00 zł	90 000,00 zł	260 000,00 zł	
23.	ZREALIZOWA NO W CZĘŚCI	Budowa drogi w Woli Wągradzkiej ul. Wiatraczna	100 000,00 zł	30 000,00 zł	70 000,00 zł	

24.	ZREALIZOWA NO W CZĘŚCI	Budowa drogi w Woli Wagrodzkiej ul. Jarzębinowa	170 000,00 zł	50 000,00 zł	120 000,00 zł	
25.	ZREALIZOWA NO W CZĘŚCI	Budowa drogi Wilcza Wólka-Prażmów ul. Prażmowskiej i Kościelnej	1 147 000,00 zł	300 000,00 zł	847 000,00 zł	
26.	ZREALIZOWA NO W CZĘŚCI	Budowa drogi w Prażmowie ul. Franciszka Lipki	200 000,00 zł	75 000,00 zł	125 000,00 zł	
27.	CZĘŚCIOWO ZREALIZOWANO	Budowa drogi Nowy Prażmów ul. Leśna	980 000,00 zł	280 000,00 zł	700 000,00 zł	
28.	CZĘŚCIOWO ZREALIZOWANO	Budowa drogi Nowy Prażmów ul. Leśna	980 000,00 zł	280 000,00 zł	700 000,00 zł	
29.	CZĘŚCIOWO ZREALIZOWANO	Budowa drogi Jeziórko ul. Brzozowa	275 000,00 zł	95 000,00 zł	180 000,00 zł	
30.	CZĘŚCIOWO ZREALIZOWANO	Moderniza cja drogi w Wągradnie ul. Słonecznej	610 000,00 zł	160 000,00 zł	450 000,00 zł	
31.	NIE ZREALIZOWANO	Budowa drogi Prażmów ul. Zakole	120 000,00 zł	50 000,00 zł	70 000,00 zł	
32.	NIE ZREALIZOWANO	Budowa drogi Prażmów ul. Biesiadna	380 000,00 zł	100 000,00 zł	280 000,00 zł	
33.	NIE ZREALIZOWANO	Odbudow a nawierzchni drogi w Dobrzemicy ul. Bażancia	240 000,00 zł	90 000,00 zł	150 000,00 zł	
34.	NIE ZREALIZOWANO	Budowa drogi Ustanów ul. Astrów	98 000,00 zł	28 000,00 zł	70 000,00 zł	
35.	NIE ZREALIZOWANO	Budowa drogi Ustanów ul. Krokusów	98 000,00 zł	28 000,00 zł	70 000,00 zł	
36.	NIE ZREALIZOWANO	Budowa drogi Ustanów ul. Tulipanów	98 000,00 zł	28 000,00 zł	70 000,00 zł	
37.	NIE ZREALIZOWANO	Budowa drogi Ustanów ul. Konwaliowa	160 000,00 zł	60 000,00 zł	100 000,00 zł	
38.	NIE ZREALIZOWANO	Przebudo wa kładki na rzezce Jeziorce w Prażmowie	180 000,00 zł	50 000,00 zł	130 000,00 zł	
39.	NIE ZREALIZOWANO	Remont mostu na rzece Jeziorce w Prażmowie	240 000,00 zł	60 000,00 zł	180 000,00 zł	

40.	NIE ZREALIZOWANO	Budowa drogi na odcinku Kędzierówka przez przejazd kolejowy do Krępy	450 000,00 zł	150 000,00 zł	300 000,00 zł	
41.	NIE ZREALIZOWANO	Budowa drogi leśkowej na odcinku Uwielin- Kędzierówka	650 000,00 zł	170 000,00 zł	480 000,00 zł	
42.	NIE ZREALIZOWANO	Modernizacja drogi w Jeziorku ul. Kościelnej	180 000,00 zł	60 000,00 zł	120 000,00 zł	
43.	NIE ZREALIZOWANO	Budowa drogi w Zawodnem ul. Leśna	90 000,00 zł	30 000,00 zł	60 000,00 zł	
44.	NIE ZREALIZOWANO	Budowa drogi w Łosiu ul. Skowronków	250 000,00 zł	70 000,00 zł	180 000,00 zł	
45.	NIE ZREALIZOWANO	Budowa drogi w Piskórcie ul. Zielona	180 000,00 zł	60 000,00 zł	120 000,00 zł	
46.	NIE ZREALIZOWANO	Budowa drogi w Piskórcie ul. Podleśna	220 000,00 zł	70 000,00 zł	150 000,00 zł	
47.	NIE ZREALIZOWANO	Budowa drogi w Piskórcie ul. Polna	280 000,00 zł	90 000,00 zł	190 000,00 zł	
48.	NIE ZREALIZOWANO	Modernizacja ul. Podleśnej w Łosiu	90 000,00 zł	30 000,00 zł	60 000,00 zł	
49.	NIE ZREALIZOWANO	Modernizacja ul. Porannej i ul. Cyraneczki	70 000,00 zł	25 000,00 zł	45 000,00 zł	
		RAZEM	12 206 500,00 zł	4 774 000,00 zł	8 050 000,00 zł	

50. Pozostała infrastruktura

Lp.		NAZWA ZADANIA / PROJEKTU INWESTYCYJNEGO	PRZEWIDYWANY CAŁKOWITY KOSZT REALIZACJI ZADANIA/PROJEKTU W ZŁ	PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ZADANIA/PROJEKTU W LATACH 2015-2024			
				OGÓŁEM	Z TEGO		
					BUDŻET GMINY	FUNDUSZE UE	INNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1		2	3	14	15	16	17
	ZREALIZOWANO	Budowa Klubu wiejskiego w Łosiu	680 068,79 zł		680 068,79 zł		
	ZREALIZOWANO	stolarka Dobrzenice	19 512,28 zł		19 512,28 zł		

	ZREALIZOWANO	OSP Wągorodno	90 000,00 zł		90 000,00 zł		
	ZREALIZOWANO	Rozbudowa szkoły w Uwielinach	wymaga skosztorysowania		wymaga skosztorysowania		
	ZREALIZOWANE	Kanalizacja – etap I	30 190 000,00 zł		30 190 000,00 zł		
	W TRAKCIE	Remont dworu Ryxów – projekt	100 000,00 zł		100 000,00 zł		
	NIE ZREALIZOWANO	Renowacja dworku Wola Prażmowska	wymaga skosztorysowania		wymaga skosztorysowania		
	NIE ZREALIZOWANO	Dach Jaroszowa Wola	130 000,00 zł		130 000,00 zł		
		RAZEM	30 191 600,07 zł	0	30 191 591,07 zł		

Ponadto udało się zrealizować lub rozpocząć realizację innych priorytetowych zadań, w tym:

a. Planowane inwestycje Gminnego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji

LP.		NAZWA ZADANIA / PROJEKTU INWESTYCYJNEGO
1.	ZREALIZOWANO	Projekt kanalizacji I Etap
2.	ZREALIZOWANO	Budowa I etap kanalizacji
3.	ZREALIZOWANO	Projekt kanalizacji II-X Etap
4.	W TRAKCIE	Budowa kanalizacji II-X Etap

b. Inwestycje w infrastrukturę oświatową i edukacyjną

PRZEDSZKOLE GMINNE

LP.		NAZWA ZADANIA / PROJEKTU INWESTYCYJNEGO
1		2
1..	ZREALIZOWANO	Modernizacja i wyposażenie

SZKOŁA PODSTAWOWA W PRAŻMOWIE

LP.		NAZWA ZADANIA / PROJEKTU INWESTYCYJNEGO
1		2
1.	ZREALIZOWANO	Rozbudowa szkoły - połączenie w jednym budynku szkoły podstawowej i przedszkola, modernizacja, wyposażenie oraz zagospodarowanie terenu

SZKOŁA PODSTAWOWA W UWIELINACH

LP.		NAZWA ZADANIA / PROJEKTU INWESTYCYJNEGO
1		2
1.	ZREALIZOWANO	Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Uwielinach, modernizacja i wymiana pieca

GIMNAZJUM IM. RYXÓW W PRAŻMOWIE (obecnie Zespół Szkolno-Przedszkolny w Prażmowie)

LP.		NAZWA ZADANIA / PROJEKTU INWESTYCYJNEGO
1		2
1.	ZREALIZOWANO	Remont elewacji, podłogi sali gimnastycznej i wymiana instalacji elektrycznej

c. Inwestycje z zakresu opieki społecznej i ochrony zdrowia

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

LP.		NAZWA ZADANIA / PROJEKTU INWESTYCYJNEGO
1		2
1.	ZREALIZOWANO	Dostosowanie budynku GOPS do potrzeb klientów i osób niepełnosprawnych
2.	ZREALIZOWANO	Utworzenie na potrzeby terapii osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą poradni psychologicznej i prawnej wraz z wyposażeniem pomieszczeń
3.	ZREALIZOWANO	Utworzenie i funkcjonowanie klubów dla osób niepełnosprawnych i w podeszłym wieku (np. klub seniora)
4.	W TRAKCIE	Gminny program tworzenia mieszkań socjalnych
8.	POWSTAŁ – WŁAŚCICIEL PRYWATNY	Utworzenie i prowadzenie dziennego domu pobytu dla osób starszych i niepełnosprawnych

SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ W PRAŻMOWIE

LP.		NAZWA ZADANIA / PROJEKTU INWESTYCYJNEGO
1		2
1.	ZREALIZOWANO	Wykonanie kopertowego dachu krytego blachodachówką
2.	ZREALIZOWANO	Remont budynku, w tym: m.in. wymiana parapetów, rynien, rozbiórka rozpadających się kominów i odtworzenie nowych, naprawa opaski wokół budynku, remont schodów wejściowych, remont i wymiana ogrodzenia, zdjęcie eternitu z dachu garażu i pokrycie blachodachówką